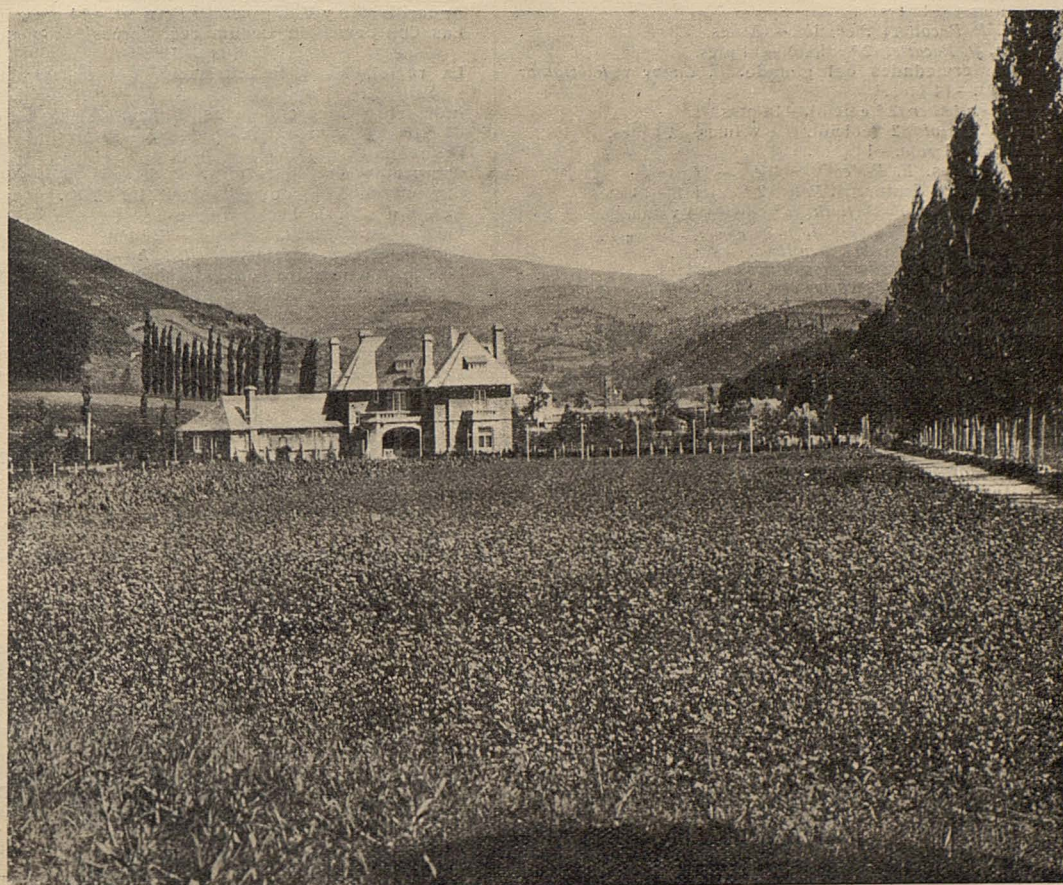

AGRICULTURA

Prat a punt de dallar

SUMARI:

Els nostres pagesos: Sr. Francesc Xavier de Sagarra i de Castellarnau. — La vacunació antituberculosa, per J. Gratacós Massanella. El corc de les pomes, peres i nous, per Ramon Sala. — El vidre per embotellar, per Amadeu Llaveries i Pol. — Les terres franques, per Jordi Bertrand. — L'esporga anual de l'olivera, per Bernat Alavern. Les cebes, per C. Colomer. — Terapèutica del carbó, per A. Mirri. — Una mica de tot. — Noticiari. — El mercat.

I RAMADERIA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

publicada sota la direcció de G. WERY

VOLUMS PUBLICATS

Química agrícola (Química del suelo). G. André (2.ª edició). Dos volums.—Tela, 24 pessetes.
Química agrícola (Química vegetal). G. André (2.ª edició). Dos volums.—24 pes.
Viticultura. P. Pacottet (2.ª edició).—15 ptes.
Vinificación. P. Pacottet (2.ª edició).—14 ptes.
Higiene y Enfermedades del ganado. P. Cagny y R. Gouin (2.ª edició).—14 ptes.
Avicultura. Voltellier (2.ª edició).—14 ptes.
Abonos. C. V. Garola (2.ª edició). Dos volums.—24 ptes.
Cereales. C. V. Garola.—14 ptes.
Riegos y Drenajes. E. Risler y G. Wéry.—14 ptes.
Las Conservas de frutas. A. Rolet (2.ª edició).—14 ptes.
Agricultura general. P. Diffloth (2.ª edició). 4 volums.
I. Suelo y mejoramiento de las tierras.—12 ptes.
II. Labores y rotación de cultivos.—12 ptes.
III. Siembras y cuidado de los cultivos.—12 ptes.
IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.—12 ptes.

Alimentación racional de los Animales domésticos. Gouin.—14 ptes.
Entomología y Parasitología agrícolas. Guénaux.—14 ptes.
Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. P. Delacroix.—12 ptes.
Enfermedades no parasitarias de las plantas cultivadas. P. Delacroix.—12 ptes.
Lechería. C. Martin (2.ª edició).—12 ptes.
Arboricultura frutal. Bussard y Duval (2.ª edició).—14 ptes.
Material vitícola. R. Brunet.—12 ptes.
Material vinícola. R. Brunet.—14 ptes.
Prados y Plantas forrajeras. C. V. Garola.—15 ptes.
Botánica agrícola. E. Schrebaux y J. Nanot.—12 ptes.
Zootecnia general. P. Diffloth. 2 volums.—27 ptes.
Microbiología agrícola. E. Kayser. 2 volums.—24 ptes.

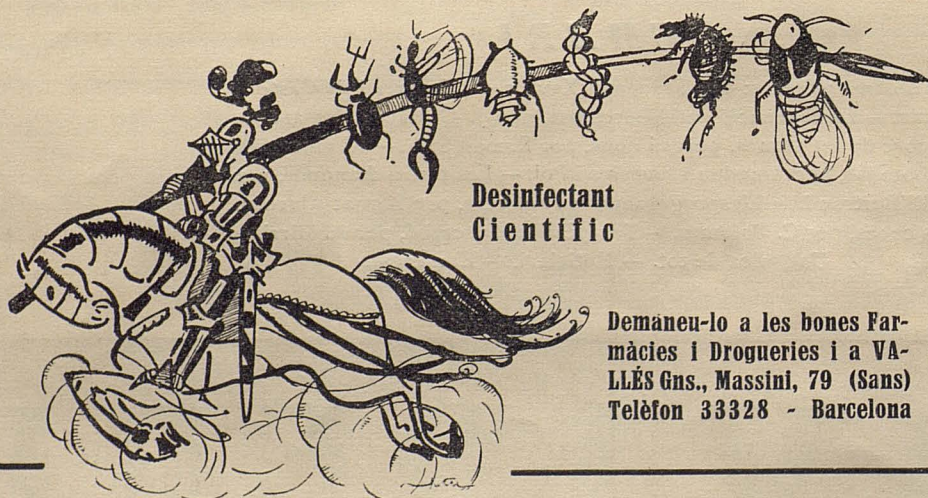
Ganado lanar. P. Diffloth.—12 ptes.
Silvicultura. A. Fron.—14 ptes.
Razas bovinas. P. Diffloth.—15 ptes.
Aguardientes y Vinagres. P. Pacottet.—14 ptes.
Las Conservas de Legumbres. Carnes, productos del corral y de la lechería. A. Rolet.—12 ptes.
La remolacha y la fabricación del azúcar de remolacha. Saillard.—17 ptes.
Industria y comercio de los Abonos. Pluvine.—14 ptes.
Construcciones rurales. J. Danguy.—14 ptes.
Economía rural. E. Jouzier.—14 ptes.
Compendio de Agricultura. C. Seltensperger.—14 ptes.
Explotación de un dominio agrícola. R. Vuigner.—15 ptes.
Apicultura. R. Hommell.—14 ptes.
Cultivo hortícola. L. Bussard.—12 ptes.
Cabras, cerdos, conejos. P. Diffloth.—12 ptes.
El Manzano de sidra y la Sidrería. Warcollier.—15 ptes.
Sericultura. P. Vieil.—12 ptes.
Hidrología agrícola. F. Diénert.—12 ptes.
Higiene de la Granja. Regnard y Portier.—12 ptes.
La Mimbrera (Cultivo y aplicaciones). E. Leroux.—12 ptes.
Prácticas de Ingeniería rural. Provost y Rolet.—12 ptes.
Máquinas de labranza. Coupan.—14 ptes.
Razas caballares. P. Diffloth.—14 ptes.
Análisis agrícolas. R. Guillin.—12 ptes.
Producción y doma del caballo. J. Bonnefont.—12 ptes.
Meteorología y Física agrícolas. Klein y Sanson.—12 ptes.
Electricidad agrícola. A. Petit.—14 ptes.
El libro de la campesina. O. Bussard.—12 ptes.
Topografía agrícola. C. Muret.—12 ptes.
Destilería agrícola e industrial. Boullanger. Dos volums. Publicat el primer.—12 ptes.
Vinos de Champaña y Vinos espumosos. Pacottet y Guillonneau.—12 ptes.

VOLUMS EN PREMPSA

Destilería agrícola e industrial. E. Boullanger. Volum II.
Plantas de escarda. H. Hiltner.
Previsión del tiempo. Sanson.

Cultivos meridionales. Rivière y Lecq. 2 volums.
Piscicultura. G. Guénaux.
Geología agrícola. Cord.

De venda en la LLIBRERIA CATALONIA, Plaça de Catalunya, 17. — BARCELONA

LISOL

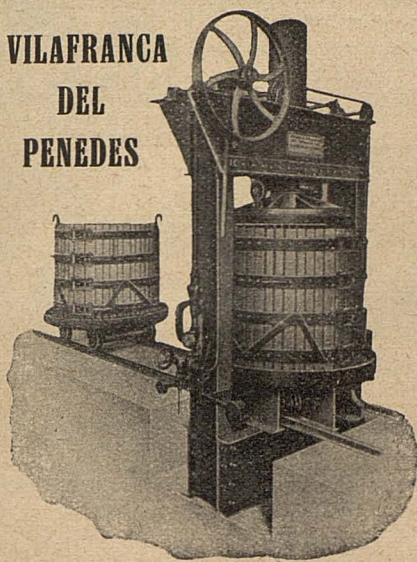
VALLÈS G.^{NS}

L'únic que pot combatre eficaçment totes les plagues del camp i dels arbres fruiters
Indispensable per a la curació de tota classe de mals del bestiar.

Demaneu-lo a les bones Farmàcies i Drogueries i a VALLÈS Gns., Massini, 79 (Sans)
Telèfon 33328 - Barcelona

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL
PENEDÈS

Sucursals a Reus, Ciptana i Xereç de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSES, BOMBES I
TOTA CLASSE DE MAQUINARIA VINÍ-
COLA : MOTORS I TRANSMISSIONS :
MANGUERES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

PREMSA CONTINUA «SEPSA»

PREMSA HIDRAULICA «ATLAS»

APARELLS D'ANÁLISIS DE VINS :
PRODUCTES ENOLÒGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DEMANEU Estudis, Projectes i Pressupostos

Yoghourat Condal

(Farina lacteada amb ferments)

Poderós ali-
ment Natural
per al ramat i
aus de corral

Evita i combatla
**Diarrea
microbiana**

Demani's en Grane-
ries, Drogueries, Sin-
dicats i cases d'incu-
bació i mat. avícola

Literatura i mostres:
Passeig de Maragall, 16
BARCELONA

Fàbrica de teixits metàl·lics

Enreixats de simple torsió.—Teles de
:: fantasia, ondulades i sunyers ::

Nicanor Arqués

ARTICLES DE FILFERRO
Cedaços i garbells d'espiral (aranya)
Especialitat en les instal·lacions

Jaume Giralt, 5 - Telèfon 15070 - BARCELONA
(Travessia del carrer Carders i Sant Pere més Baix)

Ous de Naftalina

Patentats i model Industrial Registrat

Maten el poll.-Desinfecten els ponadors.-Eviten en les gallines el
vici de menjar-se els ous.-Serveixen d'ou ponador.-Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dot.^{na}

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRA G. :-: BARCELONA

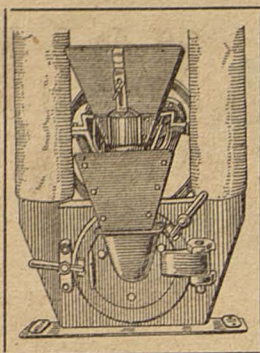

VERITABLE NO MÉS FOC
NO MÉS SENYALS A LA PELL

LINIMENT
ALONSO OJEA

DIPOSITARIS:
J. Uriach y C.^{ia}
S. A.
BRUCH, 49
BARCELONA

Vexigatori i resolutiu, el més
actiu i econòmic de tots els que
es coneixen. No deixa ni la més
petita senyal a la pell. Garantit-
zem els seus efectes i activitats.
Remetem un flascó de mostra als
senyors Veterinaris que el
:: :: :: :: demanin :: :: ::

Molins trituradors

"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Medalla d'or en l'Exposició de
Maquinària Agrícola de Barce-
lona, Juny de 1927

El més avançat en molins per a l'elaboració de pinsos per a l'alimentació del ramat, sucre, canyella, pebre, calç, guix, alfals, palla, carbó, ossos, xufla, etc. etc. — Demanin referència :: :: i detalls del darrer model a :: ::

MARC TORRES

Riereta, 15 i Aurora, 11

Telèfon 16884

Barcelona

Motor a la superfície. Aquesta és una de les principals característiques de la Bomba "NEPTUNO" i solament els que han sofert els innombrables contratemps i perjudicis que reporten els motors col·locats dintre de pous poden apreciar el valor que té.

La Bomba de pistó
"Neptuno"

és sempre accionada per motors instal·lats a la superfície. No porta cuiros ni premsa-estopes. No cal encervar-la. Funciona sols per tracció i és absolutament silenciosa i econòmica. Construïm models per a tots els caudals i elevacions, així com per a qualsevol classe de força motriu.

Tipus econòmics des de 300 pessetes.

Molins de vent

Lloguer de bombes per a profunditzar pous

Vendes a llarg termini

CONSTRUCTORS:

Bombes "NEPTUNO" S. A.

Passelg, 7

TERRASSA

CREDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries

Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres. — Descompte i cobrament d'efectes comercials. —

Valors. — Cupons. — Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

NOGAT

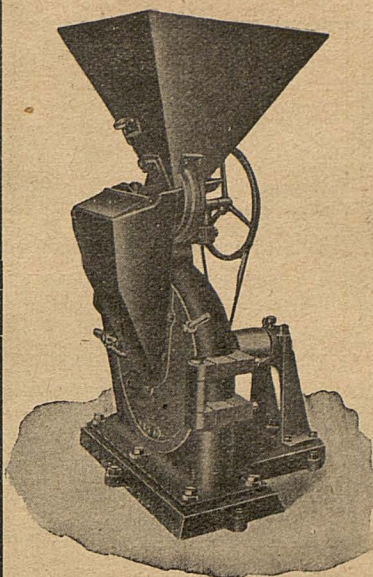
PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata-rates "Nogat" constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet y a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda.

MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos per al ramat, matèries dures i fibroses. Dispositiu de moldre especial patentat.

Andreu Morros

Oficines: Avinguda del Marquès de Argentera, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catàlegs

FLIT

MARCA REGISTRADA

MATA: LES MOSQUES
MOSQUITs
ARNES
FORMIGUES
ESCARABATS
XINXES
PUCES

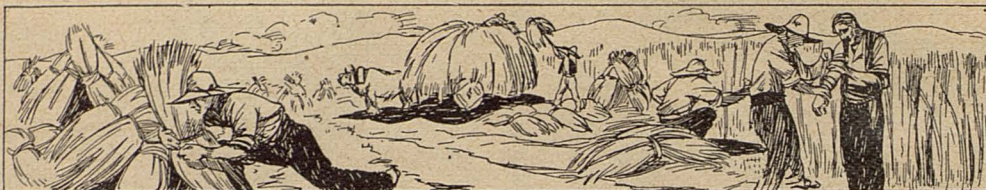
Els avicultors si volen tenir l'aviram neta de polls no han d'estar mai sense **FLIT**.
Els vaquers si no volen mosques a les vaqueries han d'utilitzar el **FLIT**.
El **FLIT** també serveix per a gorir el socarró dels porcells i per a matar els rènecs dels gossos i bous.

Vendes a
l'engròs

BUSQUETS GERMANS I C. IA CORTS, 587
BARCELONA

... Escolta, Peret! No et descuidis de portar de la Farmàcia un tub de
DERMOSA CUSÍ ANTISEPTICA "DERCUSAN"
 Ja saps que a casa no hi pot mancar.

En els dies calurosos d'estiu, quan amb la calor estan tan propenses a infectar-se les ferides, hom deu disposar del bon antisèptic cicatri-
 zant **DERMOSA CUSÍ ANTISÉPTICA «DERCUSAN»**. La gangrena i el tètan poden ésser la causa d'accidents mortals.

Dermosa Cusí Antisèptica "Dercusan" Antisèptic enèrgic i cicatri-zant ràpid per al tractament de
 Grans, clivelles, FERIDES (recents o infectades), paràsits, pústules de la verola, CREMADES, penellons ulcerats, SUPURACIONS,
 ULCERES de les cames, tòrpides o antigues.

Màxima eficàcia. Innocuïtat absoluta. Aplicació senzilla. Envasat còmode. Cicatri-zació ràpida.
 Cures sense dolor. Conservació indefinida. No taca ni destrueix la roba o els teixits sans.

S'EMPLEA TANT EN MEDICINA HUMANA COM EN VETERINÀRIA
DE VENDA EN LES FARMACIES:

Tub petit a ptes. 1'60. Tub gran a ptes. 3'65. Tub especial per a Veterinària a ptes. 7'70

DEMANEU UNA MOSTRA
 ENVIANT AQUEST ANUNCI

Laboratoris del Nord d'Espanya - Masnou - Barcelona

Nitrat de Calç

Insuperable
adob azoat de
cobertera i de
efectes rapidís-
sims contenint
 $\frac{15}{16}$ per 100 de
Nitrogen i 28
per 100 de Calç

De venda a les prin-
cipals cases d'adobs

Per a informes, mostres
i detalls:

Consultori Agronòmic

de la

**Unión Química
y Lluch, S. A.**

Apartat de correus 462
BARCELONA

Nitrosulfat d'Amoniac

Leunasaalpeter

que conté 26 %
de Nitrogen en
proporció apro-
ximadament $\frac{1}{4}$
com nitrat i $\frac{3}{4}$
com amoniac

AVANTATGES: El nitro-
gen nítric constitueix per a
les plantes un element assi-
milable disponible des del
primer moment, mentres
que el nitrogen amoniacal
constitueix una reserva de
efecte lent i permanent.

AGRICULTURA I RAMADERIA

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILÀ

SUBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

ELS NOSTRES PAGESOS

El senyor Francesc Xavier de Sagarra
i de Castellarnau

Quan es llegeix algun tractat d'Agricultura d'un parell de cents anys enrera, i es compara amb els estudis que actualment es cursen en les Escoles agrícoles, es constata que l'única diferència és l'augment de volums i qualitat dels coneixements, però que llavors com ara els pagesos han d'ésser enciclopèdies vivents.

L'error del mètode és manifest, i aquesta equivocació ressalta més quan hom veu que tot l'im-

mens progrés realitzat en les ciències i en les indústries des del segle XIX fins al nostre temps, l'especialització ha estat la base de la prosperitat de la indústria i de l'ampliació i creació de coneixements científics.

El mètode defectuós que tots els Estats no han pas sabut corregir, els particulars, per compte propi, encarats com estan amb la realitat, trenquen els motllos imposats pels organismes oficials i es fan els seus estudis, per tal d'aplicar-los a una especialitat estricta i sortir-ne victoriosos, utilitzant la vella tàctica de dirigir totes les forces a un sector reduït.

El senyor Xavier de Sagarra és d'aquests particulars, l'acció dels quals constitueix un exemple de mètode a seguir, i una mostra del que pot la constància quan es tracta de vèncer resistències.

El senyor de Sagarra i de Castellarnau es llicencià de Pèrit químic a l'Escola de Vilanova i completà els estudis a l'Institut Químic de Sarrià. Totes les seves activitats han estat dirigides i aplicades a les indústries làctiques, en les quals pocs són els tècnics, ja no del nostre país, sinó de l'estranger, que hagin pogut assolir una elaboració tan perfecta com l'aconseguida pel senyor de Sagarra en les explotacions que a Sant Celoni té la «Indústria Lechera, S. A.»

Si Catalunya comptés amb una dotzena de tècnics del valor del senyor de Sagarra, repartits entre les diverses indústries agrícoles, els nostres interessos agro-pecuaris per aquest fet estarien més consolidats i de més rendiment serien els fruits de la terra, el bestiar i llurs productes.

La vacunació antituberculosa

No crec pas aquestes planes el lloc més apropiat per tractar punts de discrepància, de caràcter exclusivament tècnic i teòric en el que fa referència a la vacunació antituberculosa. No és aquest el nostre intent. Ens guardarem prou, doncs, d'aprofundir en cap qüestió pel començament de polèmiques que des d'ara i de pla rebutgem des d'aquest lloc. Creiem, però, que precisament per ésser publicació que cerca els punts pràctics, no estarà de més que fem recull de les paraules, sobre l'afer de la vacunació antituberculosa, pel B. C. G., de G. Moussú, aparegudes en aquesta publicació: «Ahir com avui, aquest carreró apareix sense sortida.» Paraules que tenen una valor provinent d'una autoritat com la de l'illustre patòleg francès. Paraules que, demés, vénen a corroborar els fets davant els quals es doblega tota teorització i tot dogma vingui de qui vingui la primera, i sigui el que sigui l'estabilitzador del segon.

Avui com ahir, aquesta pretesa eficàcia de vacunació antituberculosa, ara atribuïda al B. C. G. ens ofrena, malgrat tota la passió que en defensa de la paternitat del B. C. G. ens fan En Calmette i els seus col·laboradors, un viarany que no sabem encara si ens menarà a la cinglera. A nosaltres, particularment, ens cap dir del B. C. G. que discrepem fonamentalment, no sols de l'eficàcia, sinó també de la innocuïtat. Sobre aquest últim aspecte hem tingut ocasió de publicar, en col·laboració amb el doctor Pla i Armengol, un treball negant-la en determinats casos i experimentant amb el cobai. Amb nosaltres també, en aquesta primera mesada de l'any, En Petroff, qui experimentant amb cobai assoleix tuberculosi clares que maten els animals als set mesos, tot i vivint en bones condicions d'higiene i d'alimentació. En Liginieres, de la República Argentina, ha fet pública la seva disconformitat, afirmant que la vacuna és completament ineficaç per al bestiar boví. Metges alemanys, suïssos i belgues alcen llur veu contra la vacunació antituberculosa pel B. C. G., per haver observat en nens vacunats pel B. C. G. la coincidència de presentació, poques sortosament, de meningitis clínicament tuberculosos dintre els tres primers mesos de vida, en el qual període de la vida humana és cosa raríssima aquesta pre-

sentació morbosa. La unanimitat en punt a la innocuïtat i a l'eficàcia del B. C. G., com es veu, i per altres fets que no cal afegir, no existeix. Són molts diversos els fets contrariants, i vénen de molts indrets les discrepàncies.

En Calmette ha insistit en treballs dels darrers temps que no autoritza a ningú que per a l'espècie humana es practiqui la vacunació per la pell. No respon de les resultàncies si no es fa l'administració per via digestiva, és a dir, per la boca, i encara s'ha de tenir especial cura de donar les primeres dosis dintre els primers dies de vinguda al món. En Calmette, després de llançar als quatre vents el seu B. C. G., es dona compte que dintre la patogènia de la tuberculosi hi ha un punt cabdal com és el de l'herència. L'heredo-contagi o infecció concepcional, en el que el virus tuberculós té una fase filtrable que no cal perdre de vista quan es tracti del problema de la vacunació antituberculosa. En un ésser infectat per contagi intrauterí, per infecció d'origen maternal — l'únic dintre els procreadors — no es pot determinar l'eficàcia del B. C. G. ni de cap vacuna antituberculosa. En Calmette, per altra banda, insisteix que per a l'espècie humana, sigui dintre els primers deu dies de naixença, la pràctica de la vacunació. Més enllà d'aquesta desena hauríem perdut l'oportunitat. Fora més possible que la fase tuberculígena del virus tuberculós — el virus tuberculós no sempre tubercultitza — no fos foragitat per l'organisme i, en conseqüència, s'establís el contagi natural. Aleshores, ¿el B. C. G. es mostra amb prou puixança immunitzant? Si hem de donar crèdit a l'experimentació, no. Així ho reconeix noblement l'autor, encara que afegeix atenuants, els quals nosaltres, amb col·laboració, no hem comprovat. La vacunació experimental, doncs, és inassolible.

G. Mossú diu també en les planes d'aquesta publicació: «caldria canviar de direcció, puix que sembla que no s'ha fet altra cosa que repetir les experiències de Berhing, sense aportar-hi modificacions essencials». I encara que G. Mossú respon amb el silenci, nosaltres ens creiem obligats com a tècnics i amants de la ramaderia, a contribuir a la solució d'aquest problema, no sols econòmic, sinó també sanitari, i exposar els nous

aspectes de la qüestió. El canvi de direcció que demana G. Mossú, entenem que pot trobar-se girant els ulls i el pensament cap a les orientacions que marquen les noves investigacions sobre els estudis del germen de la tuberculosi. Cada dia són més nombroses les recerques de laboratori que posen en coneixement que el virus tuberculós és d'una complexitat biològica extensa i fonda: en poques paraules, posen de relleu les dites recerques, que el bacil de Koch no és sinó una part d'un germen de complicada estructura i de vida que se'ns presenta amb diversos caires. Un aspecte d'aquesta vida del germen de la tuberculosi és la pèrdua de la seva facultat tuberculitzadora, la qual cosa, sembla afermar la idea, llançada per R. Koch arran del descobriment del bacil del seu nom, que el bacil de Koch és un paràsit obligat; això és: que fora de l'organisme animal no és tuberculitzador d'alta potència, que fàcilment perd la propietat tuberculitzadora. Per altra part, aquesta pèrdua de propietat tuberculitzadora sembla constatada per l'observació clàssica, també, però que pràcticament no es té en compte en les explotacions ramaderes, i és un fet que la tuberculosi d'extenses lesions focals, la malura greu, la tuberculosi general als òrgans respiratoris, és de rara presentació en el bestiar boví. Si no són vedelles de més d'un any, els que en virtut dels nostres càrrecs tenim ocasió de veure en els escorxadors centenars i milers de vedelles sacrificades, podem afirmar encara més i més fermament, si volem, la idea de la raresa de la tuberculosi dintre el primer any de vida dels animals bovins.

Són comptats també els casos de tuberculosi dintre el segon any de vida del dit bestiar. I a mesura que avança l'edat, augmenta en proporcions esgarriadores, les quals, malgrat les temptatives fetes per a disminuir-les, no han minvat gran cosa, per no dir un menyspreable resultat positiu. I aquests fets ens menen cap un altre indret de reflexions.

En primer lloc, es dedueix d'aquests fets que la tuberculosi és la malaltia que més avisa i més espera. Si el bacil de Koch fos sempre tuberculigen, és a dir, si la facultat tuberculitzadora no fos més augmentada en la vida intraorgànica que en la vida exterior, el sol fet de contagiarse el animals hauríem d'admetre que, en poca o

molta extensió, la tuberculosi hi seria inclús en els animals joves. I ja veiem que dintre el primer any, pels bovins no té econòmicament cap importància; aquesta circumstància ja veiem que en tal edat no s'hi dóna, però que progressivament va en augment fins a produir tals estralls que ens veiem obligats al canvi d'orientació que demana G. Mossú. I aquest canvi el veiem possible fent cas, intentant cercar el que hi ha de veritat en l'aspecte del germen de la tuberculosi en el període que no és fàcilment tuberculitzador i les més de les vegades no tuberculitzador. I diguem de pas que els estudis, les recerques, les troballes dels laboratoris que estudien principalment aquests nombrosos caires nous de la vida no tuberculígena del germen de la tuberculosi, comencen a ésser nombrosos i de molt diferents països. N'hi ha prou que remembrem Vaudremer, Handouroy, Philibert i Besançon a França; Karvacký i Kedrowsky a Rússia; Sweany als Estats Units; Reenstierna a Estocolm; Fontes, Almeida Magalhaes i Barbosa da Cunha al Brasil; Dostal a Viena; Minchin a Londres; Ravetllat-Pla entre els nostres, els noms i laboratoris dels quals són una fita pel canvi d'orientació demanat per G. Mossú.

Expressament, a la ja llarga llista d'investigadors que conreen els nous camins per combatre la malura hem deixat de nomenar-ne un dels nostres: En Ferran. Sobre els seus estudis, tècniques i idees filosòfiques derivades de llargs anys de labor, podrà tenir-se el concepte que es vulgui. En primer terme, una cosa obliga a retre-li homenatge: la d'ésser el precursor. I el temps es va encarregant en part — nosaltres creiem que En Ferran amb els seus estudis de la tuberculosi no té més que una part de la veritat — a posar de relleu que no fou una quimera el proclamar que el bacil de Koch, en la forma que es coneixia era insuficient per a explicar tota la tuberculosi. I la derivació dels estudis d'En Ferran que ens interessa tractar ara, és que és l'únic autor de les noves concepcions de tuberculosi que té posada fita per vacunar, homes i bestiar, contra la malura, no amb el bacil de Koch pròpiament dit, sinó amb bacteries que són producte — segons ell — de degradacions que, fent perdre al bacil de Koch la facultat tuberculígena, el modifiquen i li donen facultats im-

URALITA

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

munitzadores o vacunadores contra la infecció natural. I cal remarcar que les estadístiques de la vacuna Ferran serveixen parella i fins avantatge a les obtingudes per les estadístiques procedents de l'administració del B. C. G. en punt a disminució i fins, en alguns indrets, posant a zero la tuberculosi infantil. I val a dir, també, que fins ara ningú, ni metge ni veterinari — que nosaltres sapiguem — han dit que la vacuna antituberculosa Ferran és perillosa, qualitat que la posa per damunt de la vacuna B. C. G.

Consti, per acabar, que nosaltres a En Fer-

ran no li fem la propaganda; no tenim, tan sols, l'honor de conèixer-lo personalment. Ens guia, només, la idea que en gran escala es deu assajar en el bestiar la vacunació antituberculosa pel mètode Ferran, canviant la direcció en aquest afer, demanada per G. Mossú. Perquè En Ferran s'ho mereix, per ésser en l'estat actual els seus estudis de la vida del germen de la tuberculosi els més importants, i pels quals cada jorn més apropiats a la coneixença de la ubicuïtat del bacil.

J. GRATACOS MASSANELLA

El corc de les pomes, peres i nous

Revisió dels tractaments

ENS referim a la «Carpocapsa pomonella», el corc tan freqüent en pomes i peres, el qual sol estar sol en cada fruit, i obrint-hi galeries correntment radials i en el sentit cap a dintre el cor de la fruita. El cor de la fruita és destruït tot, deixant-hi un embull d'un serradís negrós o castany, que no és altra cosa que els propis excrements del corc. Les galeries i camins fets pel cuc no es podreixen. El corc és ben gros i visible, d'un color rosat.

Ell és la causa principal de la caiguda prematura de les pomes i peres, i que no es guardin un cop collides.

És una malura prou vella i estesa pertot arreu, perquè ens entenguem a dar-ne més detalls; la podríem qualificar de malura popular, tothom la coneix, tant el gran fructicultor com el senyor o pagès que en els respectius jardí o hort hi tenen un sol pomer o perer.

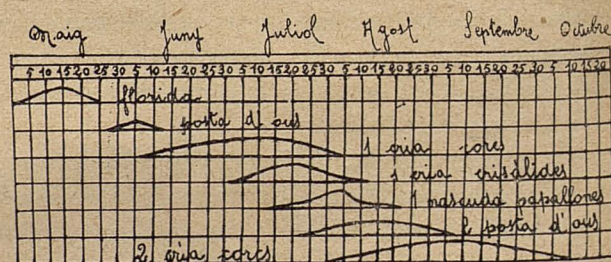
Els tractaments que s'han aconsellat per a combatre-lo, els podríem dividir en tres ordres: biològic, mecànic i químic.

El tractament o mètode biològic de lluita, per interessant que sigui, en la pràctica no resol res. Per consegüent, s'ha de deixar completament de banda, mentre no evolucioni cap a una fase de resultats més decisius.

El tractament mecànic, o sigui la preparació i instal·lació en l'arbre d'ajocs artificials per tal

que hi vagin a crisalidar els cores, amb la consegüent recollida i esclafament dels paràsits, és tan sols un complement del mètode de lluita química. Aquest és la base de l'èxit. La instal·lació d'ajocs artificials és només un reforç. Tothom ho reconeix. Avui volem parlar només, però, del mètode químic.

Aquest mètode s'ha vingut aconsellant sempre a base de tractaments amb arseniats en els últims dies de la florida i després, si per cas,

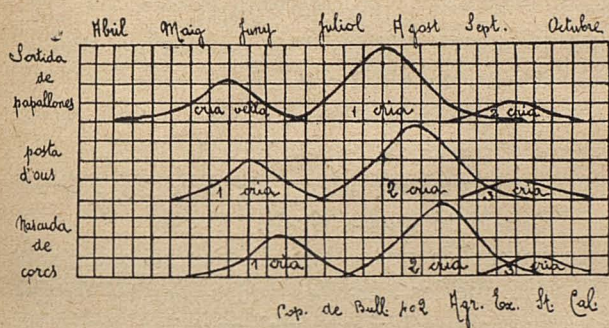
com a complement, en una època no massa fixa, que es feia variar des del juny fins a l'agost. Això en tots els escrits que hem pogut consultar des dels més vells fins als que ara acaben de publicar-se, des dels que representen la més alta tècnica, fins als que en diríem de divulgació. No cal retrueure'n cap, perquè tots són iguals.

Doncs, bé; amb les alludides publicacions no hi estem pas ben bé conformes.

Primerament, perquè les primeres pomes corcades que es veuen no és pas fins cap al juny —parlem de Balaguer— i que rara vegada es veu el cor entrat de temps i pel calze, sinó que es pot notar que ha entrat de pocs dies, i més sovint per qualsevol lloc de la superfície de la fruita, quasi sempre pel racer que fa el contacte de dues fruites, o d'una fruita i un brot o fulla. Segonament, perquè la major abundància de corcs ha entrat a l'estiu, molt més que no pas en el cap de primavera.

Encara més; en la Plana del Llobregat fan el tractament contra el corc en una successió de sis o més vegades durant l'estiu, i una cosa semblant fan en altres països que tenen una gran producció de poma. Tot plegat ens dugué a investigar en altres llocs diferents de la literatura espanyola sobre la matèria, i a la disconformitat que diem sostenim envers ella.

Acompanyem dos gràfics. Els copiem de reports estrangers. Són construïts sobre dades d'observació real del que passa en ple camp, no pas

teoritzacions. Ens interessa més el primer, perquè es refereix a observacions fetes en un clima molt semblant al nostre. El segon, l'incloïm, perquè es veu com la posta i nascuda del corc és lluny del període de floració. Però interessa menys perquè fa referència a un clima molt més fred i que ve més endarrerit que el nostre.

El considerar el primer és molt interessant. Primerament tenim que la màxima sortida de les primeres papallones (tinyaies en realitat) que són la llavor primera o font d'infecció que tramet l'espècie d'un any a l'altre, té lloc a fi de maig. Tenint en compte que el lloc on aquestes observacions foren fetes, té una temperatura mitja de 15 graus pel maig, encara que el report que ens serveix d'informació no ho diu, cal suposar que la floració havia de fer un mes aproximadament que estava llesta, és a dir, acabada cap a mitjans d'abril; si fa o no fa, el mateix que succeeix aquí.

Segonament, és interessant observar que la nascuda de papallones es va succeint, encavallant-se

el període d'energia d'una generació amb el de la següent, i consegüentment la posta d'ous i nascuda de corcs. A més s'ha de notar que quan encara surten papallones d'una generació, aquelles que foren les primeres a emergir ja han evolucionat la seva cria fins a ésser convertides en noves papallones.

Així mateix és interessant de notar que la màxima activitat vital (assenyalada per la major elevació de la corresponent corba) té lloc en ple estiu, en la segona generació. Això és igual en el primer gràfic que en el segon, tenint aquest només dues generacions, i venint més retardades, per ésser originades en un lloc més fred.

La serietat i minuciositat de les observacions sobre les quals s'ha construït aquest gràfic tenen la major garantia, i ens mereixen el major crèdit. Les nostres observacions personals, fins allà on han arribat hi concorden. Llavors si acceptem que ací esdevenen les generacions del corc en una forma similar a l'assenyalada en el gràfic primer, se'n desprenen interessants consideracions.

La floració de pomeres i pereres està acabada per tot l'abril, i moltes vegades pel mig abril. El començament d'avivar-se de les eruguetes del corc no es fa fins a mig maig, i no arriba a la seva intensitat a fi de juny, és a dir, un promig d'un mes sobre el temps que s'aconsella com a bàsic per a fer el control d'aquesta malura. En aquest temps la poma ha passat del tamany de la flor, a un tamany, potser deu, potser vint vegades major segons les varietats. Si en fer el tractament havia quedat ben coberta de l'arseniat protector, ara ja no pot estar-ne per l'augment de volum sofer.

Demés, ningú no admet que l'eficàcia de l'arseniat sigui tan duradora, sinó que abans de la quinzena ha quedat descomposat havent perdut la seva toxicitat. Si aquesta consideració no té falsa cap de les premisses acceptades, resultaria que el tractament en acabar la florida, aconsellat com a essencial, seria perfectament inútil, i del tot ineficàç.

Una altra consideració. La màxima activitat biològica d'aquesta plaga esdevé finit el juny, és a dir, en els mesos de juliol i agost, en ple estiu. Com que no en treurem res de bastir magnífiques teories, oblidant la realitat, cal que ens ajustem al que passa en la pràctica. Suposem que hem fet el tractament diríem de primavera, i que hem mort tots els corcs que teníem en les nostres pomeres i pereres. Hem fet net, i en teoria ja no ens cal témer per la resta de l'estiu.

Això en teoria. Però en la pràctica tenim que ens hem descuidat de tractar codonyers que també la tenen—diuen que experimentalment han fet passar indistintament el corc d'una poma a

una nou, i es pot considerar que és absolutament la mateixa espècie que ataca un i altre fruit. I encara que haguéssim tractat els nostres, sempre hi ha els arbres dels veïns que no han estat tractats, i malgrat que en teoria estiguéssim confiats amb l'únic tractament de primavera, en la realitat en venir l'estiu ens trobem amb el punt culminant de les activitats d'aquesta plaga, i amb les fruites indefenses.

Llavors segons el què hem dit, caldria fer cas omís del tractament aconsellat per la florida.

Els tractaments s'haurien de fer—sempre a base d'arseniat—el primer i més important cap

a fi de maig, començ de juny, i el segon important cap a mig juliol.

Però encara millor que això fóra seguir la pràctica ja establerta en els pomerars del Baix Llobregat de fer durant l'estiu un tractament cada quinze dies, que és la pràctica que segueixen també en les grans plantacions de pomeres d'Amèrica, Austràlia i Sud d'Àfrica.

Com que hem suposat que les generacions aquí esdevenen com en el cas del gràfic, però no en tenim pas una comprovació, demanem que qui més hi sàpiga, més hi digui.

RAMON SALA

El vidre per a embotellar

UNA de les coses que menys es pensa quan es posa vi a les ampolles, és amb la qualitat del vidre. Un vidre bo és imprescindible per a la correcta conservació del vi. És necessari que el vidre sigui ben cuit, puix del contrari, una part del seu alcalí aniria a barrejar-se amb el vi.

Quan la fabricació de vidre ha estat defectuosa, els sulfurs alcalins de vidre són atacats pels àcids del vi, produint-se, per consegüent, àcid sulfúric, donant al vi un gust d'ou podrit.

Les ampolles fabricades amb hulla presenten moltes vegades taques grasses, formades de carboni i de quitrà, les quals ampolles si encara s'han de comprar hauran de rebutjar-se, i si es tenen, es posaran en remull en aigua amb sosa. També s'hauran de rebutjar les ampolles que presentin irisacions, per ésser senyal de què el vidre està mal fabricat i principalment per trencar-se més aviat que les altres.

Per tenir la seguretat de què una ampolla és de bona qualitat s'ha d'emplenar d'aigua afegint-hi 100 grams d'àcid tartàric, xarbotant per a fer-lo dissoldre. Al cap de cinc o sis dies es

mira l'ampolla i si no s'ha produït res d'anormal, el vidre és bo. En canvi, si la solució s'ha tornat gelatinosa i s'han format cristalls de bitratarat de potassa en el fons de l'ampolla, el vidre pot ésser considerat de qualitat dolenta, puix que conté massa alcalí.

Les ampolles noves han d'ésser rentades amb més cura que les ampolles velles, per tal de què no comuniquin al vi cap mal gust.

El consum contínuament augmentat de vi embotellat, licors i aigües minerals, dona al mercat una forta quantitat d'ampolles aventureres que fan una gran competència al vidre nou. L'ús d'aquestes ampolles per a el vi presenta alguns inconvenients, tan per l'alteració del vi com pel perill de trencadissa. Algunes ampolles d'aigües minerals porten incrustades sals de diversa naturalesa, que la rentada ordinària és incapaç de treure, i les quals modificaran després el gust del vi.

Les ampolles de vi de Bordeus i de Borgonya solen ésser d'un vidre força sòlid, però quan han contingut vi, no són pas molt fàcils de ne-

Feu que la ració sigui completa i nutritiva afegint-hi uns grams de
“NITROGINA” i obtindreu un engreix ràpid dels porcs i una gran producció d'ous en les gallines

Demanin referències i preus a: FRANCESC ESPINAS - J. A. Clavé, 17 - Telèfon 12.202 - Barcelona

tejar, puix que en el fons s'hi fa un pòsit que sols l'aigua calenta amb sosa pot dissoldre.

El color del vidre té una gran avantatge per a la conservació del vi. El color fosc o negre sostenen el vi dels efectes de la llum.

Les botelles que han contingut oli o petroli no són apropiades per a posar-hi vi. No obstant, també poden utilitzar-se per vins que no siguin d'alta qualitat, prèvia una bona rentada amb aigua calenta i sosa i serradures després, o bé

amb aigua de calç barrejada amb una mica de clorur de calç.

En fi, les ampolles destinades a conservar i perfeccionar el vi han d'ésser de bon vidre, de color fosc, i que per la seva bona fabricació siguin inalterables, no lliurant al vi alcalí, ni que l'àcid del vi pugui tampoc afectar el vidre, el qual quan és ben cuit, és inatacable per l'àcid vínic.

AMADEU LLAVERIES I POL

Les terres franques

LA terra de conreu prevé de la desgració de les roques causada per fenòmens físics, químics o biològics. La composició de la terra és per consegüent diversa i això depèn del seu origen. Les roques eruptives donen els terrenys silícis, àcids o bàsics; les roques sedimentàries es disgreguen produint els sòls argilosos o calcaris. Per l'acció dels agents químics naturals, com són l'aigua, àcid carbònic i oxigen, les roques inicials es descomponen en més o menys quantitat, i alguns constituents del sòl poden ésser arrossegats o portats per les aigües, i és per això que existeix una gran diversitat de terres de conreu.

Quan el terreny primitiu no ha sofert la influència d'agents físics o químics, llavors es troba compost d'un reduït nombre de constituents. Les roques volcàniques, per exemple, originen un sòl ric en sílice i alumini, amb exclusió, sovint, d'altres cossos.

Per regla general, els terrenys conresats són una barreja de roques disgregades i aportades per les aigües en proporcions variables.

Les plantes per desenrotllar-se normalment exigeixen cert equilibri entre els elements que constitueixen el terreny. La terra ideal fóra la que admet tota mena de cultius, i aquesta terra és la denominada terra franca.

Els elements constituents de les terres franques. — La terra franca és la que es deixa treballar amb facilitat, que no s'aterrossa després de la pluja i que no s'esquerda per l'acció de la secada.

Els anàlisis de terres franques donen com a

mitjana de composició del 60 al 70 per 100 de sorra; del 6 al 10 per 100 d'argila; del 5 al 15 per 100 de calcari, i una petita quantitat d'altres elements dels quals parlarem més endavant. Aquests anàlisis són quant a la terra fina.

Cada un dels elements constituents té una funció apropiada. La sorra dona a les terres la permeabilització, però si la quantitat d'aquest element és baix i l'argila pel contrari existeix en forta quantitat, el terreny és compacte, o sigui que el sòl és fort. A l'inrevés: quan la proporció de sorra és superior i la d'argila inferior, la terra és lleugera i no reté l'aigua. L'argila en quantitat molt elevada fa que la terra sigui impermeable i de mal treballar. Quant al calcari els viticultors saben de memòria el que és perjudicial, principalment pel ripària. Del que s'acaba d'exposar se'n dedueix que per a que les terres mereixin veritablement el nom de franques, llurs constituents han d'estar equilibrats, puix que del contrari, el terreny presenta algunes dificultats.

Coneixent la constitució d'un terreny és fàcil predir quin serà el conreu que reeixirà millor, sigui aquest conreu de cereals, farratges, arbres fruiters, etcètera. A més, en sabent la composició química d'una terra i el conreu que s'hi vol fer, també se sap per endavant la mena d'adobs i de fems i la quantitat que resultarà més avantatjós aportar-hi.

En un terreny on domini el calcari no deurà adobar-se amb nitrats de calç ni amb fosfats, sinó que s'hi haurà d'escampar calç, guix o marga. La funció d'una part dels adobs químics ha de

consistir en procurar que la planta trobi a la terra els elements que li són necessaris, cosa que gratuïtament ho donen les terres franques.

Elements fertilitzants. — A més de l'argila, sorra i calcari, la terra franca conté certa quantitat de potassa, azot i àcid fosfòric i altres elements en proporcions molt més reduïdes.

Una bona terra conté per quilo, essent la terra assecada i fina, 2 grams de potassa i 1 gram d'azot per 1.000. Si aquestes quantitats l'anàlisi no les revela caldrà aportar-les per mitjà dels adobs químics o orgànics, i si hi són, això no exclou de què les terres no s'hagin d'adobar. Una terra pot contenir el 3 per 1.000 d'azot i l'aportació de nitrats és capaç de determinar un efecte molt sensible si la quantitat de calcari és insuficient.

En els casos de dèficit de calç, la nitrificació no es realitza o es fa malament, i l'azot orgànic en prou feines s'utilitza. El mateix succeeix amb la potassa: una part pot ésser insoluble i difícilment utilitzada per les plantes.

Metzines de la terra. — A vegades una terra normalment constituïda i treballada en la qual les plantes vegetaven en bones condicions, tot d'un cop produeix unes collites magres.

Aquesta baixa de rendiment sembla que és deguda a dues causes principals. La primera és la presència en el sòl de substàncies tòxiques, i la segona, a l'existència de microbis perjudicials.

Les experiències realitzades en aquestes qüestions han estat molt discutides. Alguns dels remeis proposats han donat a vegades satisfactoris resultats, principalment els antisèptics: toluène, sulfur de carbó, sulfat de coure. És sabut que els sofres i els seus derivats realitzen una acció favorable en la fertilitat dels sòls. Així mateix s'ha dit que organismes infinitament petits, però no vivents, les auximones, podien afavorir l'assimilació de les sals minerals per la planta. Les experiències, però, no són prou nombroses per a poder formular conclusions precises.

JORDI BERTRAND

L'esporga anual de l'olivera

POC a poc va guanyant terreny la idea i la pràctica d'esporgar cada any les oliveres. El professor J. Bonet, director dels serveis agrícoles de Provença, és un decidit partidari de l'esporga anual i ultra la base teòrica amb què sempre s'ha estintolat per a fer prevaler el criteri de l'esporga anual, ha realitzat experiències de deu anys de durada per a demostrar d'una manera convincent la bondat de les seves teories.

En propagar un sistema determinat un home es veu obligat al mateix temps a combatre els altres que es desitgen substituir. A propòsit de la poda bisanual, o de més temps encara, el professor Bonet la combat, entre altres raons amb les que segueixen.

Hi ha comarques com la dels Alps marítims — diu l'esmentat professor — que realitzen la poda cada cinc o sis anys i aleshores l'arbre es castiga de tal forma, que li calen tres o quatre anys abans que els branquillons puguin donar olives.

Els agricultors que així procedeixen obliden que mutilant els arbres espaien les collites, puix que abans de produir aquestes, el vegetal ha de reconstituir els teixits llenyosos i que abans de produir olives, l'arbre utilitza primerament i en totalitat els materials nutritius de què disposa.

Quan es poda fort, és sempre amb la idea de no haver d'ocupar-se de l'oliverar fins al cap de molt temps i també per estalviar adobades, puix que la producció essent nulla, l'olivera, segons ells, no té necessitat d'adobs. La destrucció de branquillons, anant seguida de la manca d'adobades, és natural que la producció oleícola sigui pobra.

Alguns pagesos pretenen que determinades varietats d'olivera necessiten esporgades radicals i que per això ho fan. És aquesta una creença completament en desacord amb la fisiologia vegetal. Des del punt de vista de l'esporga, totes les varietats d'olivera poden ésser tractades pel mateix sistema.

L'olivera, com se sap, forma el seu fruit en

els branquillons de dos anys, i tot branquilló que ha produït olives, no fructifica mai més. Per consegüent, si el branquilló que ha fructificat no s'allarga i no dona brots secundaris, una collita succeeix a un any en el qual l'arbre utilitza tota la saba a constituir branquillons que l'any següent donaran fruits. El cicle és llavors el següent: esporga, formació de branquillons i l'any següent olives.

Tingui's en compte, però, que si aquest últim any el mal temps destrueix la collita aleshores es planteja el següent problema: o bé esporgar novament l'olivera, o fer una mitja esporgada per tal de poder collir les olives del tercer any.

Si es deixés a l'olivera totes les seves ramificacions l'arbre seria massa tupid, l'aireació del brancatge seria defectuosa i l'avortament fóra segur per a les flors de l'interior de les branques.

Amb certa part de raó es diu que l'època tardana de la floració de l'olivera impedeix de donar al mateix temps flors i fusta, però això solament és veritat quan l'arbre manca de vigor, o bé que posseeix massa brancatge. Però, si se li dona el vigor que li manca pel mitjà d'adobades, i es suprimeixen les branques excessives, i s'afavoreix la penetració de l'aire i de la llum a l'interior del brancatge, l'olivera, com tots els vegetals, no deixarà de produir.

L'esporga ha de consistir a buidar el brancatge interior, a escursar les vegetacions late-

rals, les rames de l'extremitat de les branques i els branquillons caiguts que s'allarguen massa i a suprimir, per últim, tots els branquillons que fan nosa.

Des de fa deu anys que venim fent proves de les diverses maneres d'esporgar les oliveres. En cada camp d'experiències quinze o vint arbres són esporgats anualment i un nombre igual s'esporga cada dos anys.

Aquest any encara els resultats han estat també favorables a l'esporga anual. Els resultats generals han estat en els tres camps experimentals, i de diversa comarca, de 7'960 quilos d'olives per arbre esporgat anualment, contra 3'080 en els d'esporga de dos anys, pel que es refereix a un camp, i pels altres dos, 20'830 contra 7'080 i 11'600 contra 7'600.

Aquests resultats mostren clarament quina és la conducta que s'ha de seguir respecte l'esporgada.

Si es volguessin raonar les pràctiques culturals exigides per les nostres oliveres, si des d'ara es comencés a practicar l'esporga, cosa que no ocasionaria més treball que el de les esporgues bisanuals, i si es començava a donar una mica d'adob a tots els olivets, i si es volgués, per fi, veure que les tres quartes parts de les plantacions són massa velles i tenen necessitat de rejuvenir-les pel mitjà de brots sortits de les arrels grosses, es podria esperar amb confiança una producció d'olives important.

BERNAT ALAVERN

Les cebes

LES cebes entren en la major part dels guisats. Si, consumides crues, molta gent se n'absté, perquè repugna l'essència que es desprèn, acompanyant la respiració per qui n'ha menjat, en canvi no hi ha cap cuiner, excepte indicacions especials, que renunciï a utilitzar les cebes en la major part dels cuinats. La ceba cuïta té el gran avantatge que la persona que l'ha menjada no n'expelleix l'essència, i per altra part confereix als guisats un gust agradable. No hi ha més que repassar un llibre de cuina per a constatar que la ceba entra en quasi totes les fórmules o receptes.

Les varietats de cebes són molt nombroses. Entre les que tenen més fama mundial esmentarem les següents:

Del grup de les blanques: Berleta, que és la més precoç, podent-se consumir al cap de dos mesos d'ésser sembrada; la Vaugirard; la primerenca de València i l'aplanada d'Itàlia.

Del grup de les grogues: la de Mulhouse, allargada i de bona conservació; la sofrada catalana; la groga-palla Vertus; la gegant Ziton i la gegant valenciana.

Entre les roges o vermellenques hi ha: la de Niort, la d'Agost, de Madera i altres. Aquestes

varietats tenen molt bon gust, però són difícils de conservar, excepte les de les varietats catalanes.

El conreu de les cebes, tant per sembrar com per plantar, exigeix una terra ben llaurada, profunda i esmenussada.

Fóra del cas que es vulgui ceba petita, sigui per conèixer amb cogombres o altres verdures, o bé per a guisar-la amb pèsols, la sembra es farà clara per tal d'obtenir cabeces grosses, mentre que si la sembra es fa espessa, les cabeces resulten petites, però apropiades als usos que s'acaben de dir.

Les terres més convenients a la ceba són les terres lleugeres, sílico-argiloses, però per regla general, es produeix fàcilment en tots els terrenys a condició que no siguin massa humits.

Els anàlisis químics indiquen que el conreu de la ceba és un dels que més esgoten les matèries fertilitzants del terreny. La necessitat de calç en aquest conreu és imperiosa. També és convenient la potassa, la qual es donarà en forma de sulfat. L'azot és imprescindible en el moment de formació de la cabeca. Si el camp ha estat objecte per cultius anteriors d'adobades abundants de fems, l'adob químic que caldrà

portar-hi—s'ha d'excloure els fems per mor de no perjudicar la cabeca—serà de 500 quilos d'escòries, 200 de sulfat de potassa i 150 de nitrat.

La ceba té molts enemics i sofreix algunes malalties. Entre aquestes últimes hi ha la podridura de les cabeces, deguda a l'excés d'humitat o al fet d'haver emprat fems frescos. La podridura també pot ésser causada per uns cucs que penetren en la cabeca.

El carbó és excepcional, i ataca les plantes joves.

El mildiu causa taques grogues a les fulles i la planta en sofreix molt. Un sulfatge amb brou bordelès és el millor tractament.

!El rovell es tracta de la mateixa manera que el mildiu.

L'insecte més perjudicial de tots és la mosca de la ceba, de color negre, les larves de la qual són blanques i petites. Aquestes larves roseguen la cabeca i la podreixen. En els terrenys humits la mosca de la ceba hi prospera molt bé.

La resta d'insectes que ataquen les cebes són els mateixos que malmeten els alls. Contra aquests enemics el millor remei preventiu és l'alternància de conreus.

C. COLOMER

Terapèutica del carbó

EL carbó polvoritzat des de l'antigor ha constituït un remei molt usat; més endavant el carbó fou abandonat i de vint anys ençà s'ha tornat a reprendre, degut als treballs publicats per Wiechowsky, Oppermann i altres.

El carbó que s'utilitza en medicina prové de la combustió en recipients closos, i la polvorització consegüent de material orgànic, sang, per regla general, la qual constitueix el carbó animal, i de substància vegetal, o sigui el carbó vegetal. El carbó que dona millors resultats és el carbó animal.

Acció terapèutica del carbó

L'acció terapèutica del carbó és deguda en primer lloc al seu poder absorbent. Si, per exemple, es mescla carbó finíssim a una solució salina, de substàncies colorants, o altres, la su-

perfície interna de les partícules de carbó s'imbibeixen del líquid en el qual s'han barrejat. L'estrat superficial reté les substàncies dissoltes que es troben en el líquid. L'absorció és un fenomen físic superficial que es manifesta majorment quant més petites són les partícules del carbó i particularment si aquest és d'origen animal.

L'adhessió, per bé que sigui un fenomen d'ordre físic, pot ésser, no obstant, acompanyat de fenòmens químics, puix que moltes sals es dissocien per l'acció del carbó, de guisa que el filtrat conté àcids lliures, mentre que una part de la base està retinguda pel carbó.

El poder absorbent del carbó s'exerceix per a les sals, substàncies colorants, microbis, ferments, alcaloides i toxines microbianes. S'ha observat que en els emmetzinaments experimentals realitzats amb àcid fènic, estricnina i fòs-

for, els símptomes d'emmetzinament o bé mancaven o es presentaven força atenuats si, immediatament d'haver ingerit la metzina s'administra carbó animal en pols.

Quan es vol eliminar una metzina de l'intestí s'ha de tenir present que mitjançant l'administració de carbó en pols no es pot obtenir una completa eliminació de la metzina, però sí una absorció més o menys important.

La unió de metzina i carbó no és irreversible, puix que la metzina pot novament deslluir-se al llarg del tub intestinal i per això és convenient donar després del carbó una lavativa a fi que la metzina absorbida pel carbó sigui aviat eliminada de l'organisme. La quantitat de carbó que s'ha de donar ha d'ésser sempre abundant, perquè l'absorció és proporcional a la quantitat de la substància absorbent.

El carbó, com altres cossos molt porosos, posseeix la propietat d'absorbir els gasos (àcid carbònic, amoníac, àcid sulfúric, etc.), en grans quantitat; així un volum de carbó pot absorbir 55 volums d'àcid carbònic i 90 de gas amoniacal. D'aquesta propietat depèn l'acció desodorant del carbó, com ho prova que fins l'aigua putrefacta perd l'olor i sabor quan ha passat per un filtre de carbó.

Les diverses qualitats de carbó que ofereix el comerç posseeixen diversitat de grau d'absorció. Per a la terapèutica absorbent és de molta importància usar una qualitat de carbó que posseeixi el màxim de poder d'absorció.

Regeubogen i Fröhner són del parer que el carbó perd la seva potència absorbent quan s'humiteja i quan actua en substàncies líquides. Però en realitat, això no és cert. Graf i Somering han demostrat que el carbó conserva el seu poder d'absorció àdhuc en el cas que estigui fortament empapat d'aigua, i el criteri sosté el doctor Mirri imbibint amb sèrum de la sang i altres líquids orgànics.

La pols del carbó, usada en quantitat suficient, en virtut de l'acció de la capilaritat que posseeixen en grau divers totes les matèries polvoritzades seques, realitza una acció secativa, amb la qual es priva els microorganismes de la humitat necessària a llur desenrotllament.

Finalment, el carbó té la propietat antisèptica deguda a la condensació de l'oxigen a la seva superfície (ozonització), la qual provocaria un estímul dels processos oxidants.

El carbó en el tractament de les afeccions intestinals.

En terapèutica veterinària la pols de carbó s'utilitza per via bucal en barreja acuosa, o bé en forma de pastilles o en càpsules de gelatina, contra les afeccions gastrointestinals de diversa naturalesa, en les fermentacions anormals, meteorisme, ingestió d'aliments avariats, toxines, arsènic, sublimat, fòsfor i altres metzines. Reisinger ha obtingut bons resultats en el tractament contra la diarrea del cavall, emprant una dosi forta des del principi, 100 grams.

En el catarro intestinal agut, i els còlics consegüents, Bosu ha estat satisfet del tractament amb carbó. Així mateix, els resultats són bons en la gastriti crònica en el poltre i en els gossos. La dosi per als petits animals és de 5 a 10 grams, i per als grans pot arribar a 200.

Salvisberg aconsella la següent recepta contra la diarrea roja dels bovins:

Carbó animal	250 grams.
Pólvor de cacau	250 »
Tanoform	50 »
Subnitrat de bismut ...	50 »
Per a 100 papers.	

Els vedells en poden rebre un paper diari i els bous i vaques tres o quatre.

El carbó és innocu i el seu ús perllongat no causa mai constipació.

CAMISERIA, CORBATERIA,
MITGERIA, GENERES DE PUNT

MAS I ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

PORTAFERRISSA, 24 - TEL. 17642
FONTANELLA, 16 - TEL. 12211

BARCELONA

El carbó en les efrides, llagues i úlceres

El carbó sol o barrejat amb altres substàncies medicamentoses, s'utilitza des de fa molt temps, principalment per a les llagues i ferides que fan mala olor.

Moltes afeccions exudatives de la pell podrien ésser tractades amb el carbó.

En totes aquestes afeccions el carbó actua com desodorant, desinfectant i secant.

El carbó en la cura de la vaginitis, endometritis i retenció de la placenta.

L'aplicació més important del carbó en medicina veterinària és en les mucoses de l'aparell genital.

Abans el carbó s'usava en irrigacions, però avui, en comptes d'anar barrejat amb aigua, es prefereix utilitzar-lo en sec, prosant-lo a la vagina o a la matriu, dintre de càpsules de gelatina o barrejat amb mantega, i en forma de bola.

En la retenció de la placenta o llits, l'ús del carbó representa un progrés important. Com se sap, el perill més gros de l'euga, vaca o altre animal que no faci els llits, és que aquests es podreixen dintre la matriu, i el carbó precisament impedeix les putrefaccions. Un dels tractaments més usats contra la retenció de la placenta era la rentada amb líquids desinfectants. Aquest tractament ha estat substituït pel carbó.

Alguns autors com Oppermann aconsellen l'extracció de la placenta, així que sigui possible, seguida d'una irrigació abundant d'aigua bullida i de la introducció de quatre a sis boles de mantega i carbó. Altres, com Stazzi i Götze, pensen que és millor aplaçar la rentada fins als set o vuit dies del puerperi perquè la dilatació de l'úter impedeix que el líquid banyi totes les parts, i això provoca un retardament en la involució de la matriu.

El doctor Mirri opina que l'extracció manual de la placenta pot ésser retardada perquè la introducció de boles de mantega i carbó impedeix el procés de putrefacció, i d'aquest fet en ve la natural expulsió dels llits.

Rieschke creu que el fet de desenganxar-se la placenta de l'úter obeeix a la propietat ozonitzant del carbó, puix que l'oxigen lliure penetra entre les dues placentes, determinant llur separació.

Però, Jacob opina que el carbó no determinaria el desprendiment dels llits, sinó que impedit la putrefacció dels mateixos, permetria esperar que les contraccions de l'úter es fessin normalment, i així l'expulsió dels llits en resultaria la conseqüència.

Altres dels avantatges del tractament del car-

bó comparat amb el de les irrigacions serien: ràpida millora de l'estat general dels animals; manteniment de l'apetit i de la secreció làctea; absència de les complicacions articulars tan freqüents en el tractament amb líquids; major percentatge de vaques que queden plenes després del tractament del carbó, i menor perill d'infecció per part del veterinari.

En l'endometritis sèptica, el carbó també s'utilitza amb bons resultats. La febre al cap de la primera o segona aplicació de carbó comença de baixar; la lactació i l'apetit milloren i, finalment, les complicacions articulars disminueixen.

En les ferides de la vagina i de la matriu, l'endometritis catarral, piometritis i prolapse de l'úter, la terapèutica del carbó va acompanyada d'èxit.

El carbó en injeccions intravenoses

No s'ha demostrat encara si la combinació del carbó amb altres medicaments representa un avantatge positiu.

Recentment Eichhloz ha pogut obtenir un preparat de carbó, propi per a ésser injectat a la vena, que denomina *incarbó*. La preparació és confiada a la casa Merk, la qual la ven en ampolles de 40, 80 i 100 centímetres cúbics. Reinhardt, Erb i altres han demostrat que en els cavalls destinats a carneseria la inoculació intravenosa d'*incarbó* és completament innòcua. L'*incarbó* s'utilitza en el tractament de nombroses malalties infeccioses o no, i en els emmetzinaments. És recomana contra la influença, bronconeumonia, adenitis equina, anasarca, flemons, tendonitis, tendosinovitis, llombag, mastitis aguda, metritis sèptica, podoflematitis, anèmia perniciosa, febre aftosa, etc. L'acció de l'*incarbó* s'explica pel fet que les substàncies tòxiques circulants en la sang són absorbides pel carbó i d'aquesta manera esdevenen completament innòcues.

No es tracta d'una terapèutica específica que influeixi directament en la causa morbosa, perquè en realitat el focus primitiu no es modifica, sinó les substàncies liberades, pel qual motiu les injeccions deuen repetir-se a intervals de 6, 12 i 24 hores.

L'*incarbó* s'ha unit a l'iode constituint l'*iodincarbó*, substància que a més de reunir les propietats del carbó, té la de desinfectant, que respon a l'iode.

El mecanisme terapèutic de l'*incarbó* i de l'*iodincarbó* s'ha d'estudiar millor, de manera que no es pot formular un judici definitiu, malgrat els bons resultats obtinguts.

A. MIRRI

UNA MICA DE TOT

EL MILDIU DE LA PATATERA I DE LA TOMATERA

La trumfera o patatera i la tomatera solen patir el mildiu. Les plantes malaltes presenten a les fulles en les rames o en els fruits taques negres produïdes pel fungus causant de la malaltia, les quals es fan grosses com més calor i més humitat hi ha en el medi ambient. Si no s'hi posa cura tots els òrgans de la planta acaben per assecar-se.

En les patateres, si la malaltia es presenta una mica tardana, les trumfes conserven la vitalitat, però les trumfes atacades no poden utilitzar-se per llavor perquè comunicaran a la planta la malaltia que pateixen.

El tractament contra les trumferes i tomateres s'haurà de fer de bon començament, repetint-lo cada tres setmanes. Aquest tractament comporta dos remeis, un de líquid i un altre en pols.

Les trumferes es tractaran amb una solució de

Sulfat de coure	2 quilos
Calç viva	2 »
Aigua	100 litres

Aquesta mateixa solució podria servir per a les tomateres, però té l'inconvenient que taca els tomàquets. Per això és millor substituir-la per

Sulfat de coure	1 quilo
Superfosfat	1 »
Aigua	100 litres

Els líquids seran aplicats per mitjà d'un polvoritzador, procurant ruixar les dues cares de les fulles.

Entremig de cada tractament líquid, o sigui cada deu dies, tant les patateres com les tomateres s'hauran d'empolvar amb

Pol de calç	55 quilos
Sulfostèatita al 20 per 100 de	
sulfat de coure	40 »
Pol de saponafeta	5 »

Aquest tractament serà aplicat a la primera hora del matí.

Amb els dos tractaments, les plantes es troben sempre protegides pel coure, i encara que ploqui no per això el tractament deixarà d'ésser eficaç.

COCHYLIS I EUDEMIS

Les vinyes s'han de tractar contra aquests paràsits vuit o deu dies després del gran vol de les papallones, el qual no podent-se apreciar amb facilitat, és convenient tractar la vinya diverses vegades per la solució que es prepara de la manera següent:

Es fa fondre un quilo i mig de sabó moll en alguns litres d'aigua calenta, després s'hi afegeix 100 litres d'aigua en la qual es tiraran tres litres i mig de suc de nicotina (suc que s'obté amb 40 grams de nicotina per un litre d'aigua). S'han de menester sis litres d'aquesta barreja per 100 ceps.

El tractament deu aplicar-se uniformement, és a dir, a les fulles i raïm.

ELS ABCESSOS O TUMORS DE LA PLANTA DEL PEU DE LES GALLINES

Gairebé sempre aquests abcessos provenen d'una causa que per la seva insignificància no s'atina. Les barres de galliner primes en són la causa la majoria de les vegades, altres, però, els abcessos poden ésser deguts a un terreny sec i calcinat.

La naixença d'aquests tumors o abcessos es prevé posant un gruix de sorra en el sòl i col·locant barres per a dormir les gallines que tinguin de 5 a 6 centímetres de diàmetre.

Les potes malaltes es tractaran de la següent manera: l'abcés s'obre en creu, es fa sortir el pus i es renta amb una solució de lisol al 4 per 100, o s'hi posa Dermatosina Cusi.

EL SOFRE, ELEMENT FERTILITZANT

Des de fa alguns anys, i degut als treballs de Gabriel Bertrand, diverses experiències han mostrat l'acció fertilitzant del sofre. Utilitzat a la dosi de 100 a 200 quilos per hectàrea, augmenta sensiblement la producció. M. Bordes, director de l'estació agronòmica d'Avinyó, ha fet

proves amb sofre col·loïdal escampat mitjançant una regada i a la dosi solament de 7 quilos per hectàrea.

Veus ací els resultats:

Cols: testimoni, 50 quilos; amb sofre, 56 quilos.

Patates: testimoni, 52 quilos; amb sofre, 77 quilos.

En les patates, l'augment, com es veu, ha estat considerable.

El sofre en terrenys calcaris dóna encara millors resultats.

L'ALTISA DE LA VINYA

L'altisa és un insecte de 3 a 4 mil·límetres de llarg, de color verd o blau, coneguda també pel nom de puça de la vinya, perquè salta quan s'intenta agafar-la. Aquest insecte posa els ous en les fulles, donant naixença a cuques que s'alimenten de les fulles de la vinya, les quals destrueixen en tot o en part i ocasionen un atur a la vegetació del cep.

El tractament contra l'altisa o millor dit contra les seves cuques, consisteix a emmetzinar amb arsènic les fulles per tal de matar les cuques. L'altisa coexisteix quasi sempre amb el mildiu. Per mor d'estalviar feina es pot fer un sol tractament per a ambdues malalties. Per això es prepara la següent solució.

Sulfat de coure	1'5 quilos
Calç apagada	2'0 »
Arseniat de calç	0'350 »
Aigua	100 litres

El suc bordelès es prepara com de costum; l'arsènic es dilueix a part amb una mica d'aigua i després es barreja tot plegat, però ben mesclat.

Aquest líquid s'utilitza per mitjà d'un polvoritzador o sulfatadora, tenint molt de compte a què el líquid no vagi contra el vent, puix que és molt metzinós.

Per últim, caldrà rentar-se bé les mans, com així mateix totes les eines que s'han fet servir.

LES FERMENTACIONS SECUNDÀRIES DEL VI

Així que la temperatura exterior augmenta, els vins sofreixen fermentacions secundàries, les quals comporten variacions de color, olor i de

gust. El vi algunes vegades pren un color violaci, i mirat contraclaror es poden veure ones sedoses. El tractament per la cola o clarificació li retorna el color normal.

El vi desprèn una olor d'àcid acètic i a vegades comença de tenir un punt de ranci.

El millor tractament per a evitar i guarir les fermentacions secundàries és el sulfitatge primer i després el metabisulfit.

Contra aquest accident en el comerç es troba un producte, «peroxyl», el qual convenientment dosat es pot aplicar de seguida i diuen que va molt bé.

ELS TALLA-VENTS

Els vents forts realitzen una acció perjudicial a tota mena de conreus hortícoles o fruiters i florals. Quan el vent és calent i humit afavoreix l'evolució dels fungus paràsits, mentre que els vents secs assequen les plantes i a l'hivern les refreden, i en bufar fort ajeu les plantes i pot abatre els arbustos.

Pel conreu de plantes de preu la protecció contra els vents es realitza per una paret de tres a cinc vegades més alta que l'alçada de les plantes.

En ple camp i per conreus no tan delicats i cars com molts de florals, es poden utilitzar protectors a més baix preu que les parets. Aquests mitjans solen ésser d'ordre vegetal. Un dels que són força utilitzats és el roser de Provença (*Arundo donax*), relligat amb altres per muntants clavats a terra, a cada deu metres. Aquests pals tenen de dos a tres metres d'alçada.

També s'usa força el xiprés (*Cypres pyramidal*), o bé els arboços espinosos (*Tuya chinensis*), plantats a distàncies convenientes, perpendiculars als vents dominants, mantenint-los a una alçada de tres a cinc metres.

Aquestes essències s'escolleixen de preferència a les altres perquè posseeixen rels molt profundes i són de fàcil adaptació al nostre clima, excepte el dels Pireneus.

Quan es construeixin aquests talla-vents vegetals, s'haurà de pensar a plantar acostat perquè les branques s'encavallin i formin una paret tant més sòlida quant més espessa hagi estat la plantació.

En el litoral, les plantacions poden ésser de pi marítim i rosers. En les hortes els talla-vents solen ésser compostos per arbustos de rels poc esteses com el ginebrer, el tamarín, llorer, boix, liquidambre, aladern, etc. Aquests vegetals es planten a distàncies de 0'20 a 0'50 metres.

NOTICIARI

LA DEFENSA DELS VINS DEL PAIS

La Federació Nacional de Criadors, Exportadors i Magatzemistes de Vins d'Espanya ha elevat al senyor ministre de l'Economia Nacional una Memòria sobre la competència il·lícita de què són objete els vins espanyols en alguns mercats estrangers, especialment Alemanya.

De l'estudi que la Federació fa del problema i de l'extensa informació que l'acompanya, es dedueix ço que segueix:

I.—Que existeix manifesta desproporció entre els vins que sota denominació espanyola consum el mercat alemany i els vins que efectivament s'exporten des d'Espanya a aquell país.

II.—Que mentre el consum sota denominacions nostres augmenta, disminueix l'exportació. Hem d'admetre necessàriament, doncs, que el mercat alemany consum importants quantitats de vins oferts al consum com espanyols i que no procedeixen d'Espanya.

III.—Que existeix, per tant, una competència, il·lícita i deslleial que constitueix una infracció del Conveni de Madrid de 14 d'abril de 1891, recisat a Washington el 2 de juny de 1911, i al qual prestaren llur adhesió Alemanya i Espanya.

IV.—Que aquesta competència es manté a l'empair d'una interpretació abusiva de la legislació de vins alemanys amb danys per a la producció espanyola de la qual cosa té esment el Govern alemany per les protestes que les pràctiques dels comerciants establerts als ports lliures (Hamburg i Broma) han suscitat dels importadors de vins establerts a l'interior d'Alemanya.

V.—Que als port lliures s'importen vins de baixa graduació de distintes procedències; que aquests vins, endolçats amb sucre, concentrats, etc., són barrejats i encapçalats fins un 5-7 per 100 amb alcohol industrial estranger adquirit a baix preu 35/45 pfnings, i llançats al mercat interior amb les denominacions espanyoles Màlaga, Tarragona, Xereç i els seus similars.

VI.—Que aquests vins així obtinguts resulten a preus barats que impossibiliten la concurrència dels legítims vins espanyols a aquell mercat.

VII.—Que existeix la temença fundada que la competència referida s'estengui als altres mercats, fent insostenible la situació de l'exportació espanyola.

VIII.—Que aquestes pràctiques dels ports lliures han donat lloc a una enèrgica protesta dels importadors alemanys de l'interior ajudats per un gran nombre d'Associacions i Cambres de Comerç.

IX.—Que com a conseqüència d'aquesta protesta, exterioritzada a la Premsa i en documents oficials, s'han celebrat sota la presidència de representacions autoritzades del Govern alemany, diverses reunions de comerciants dels ports lliures amb comerciants de l'interior per a intentar fórmules d'acord. El Govern alemany té, doncs, coneixement oficial dels fets que motiven aquesta exposició, i està en possessió de reclamacions contra els mateixos, fundades amb ajut del testimoni d'autoritats tècniques en una infracció de la legislació vinícola alemanya.

X.—Que aquest plet constitueix el punt més discutit i més difícil de resoldre a la nova llei de vins que prepara Alemanya i

XI i últim.—Que existeix el perill, si no s'adopten les mesures convenients pel Govern espanyol, que la fórmula que es porti a la nova Llei de vins alemanya per a solucionar aquest plet interior agreugi encara més la situació dels vins espanyols.

En defensa de la producció vinícola del país proposa, de moment amb caràcter d'urgència, l'adopció de les següents mesures:

I.—Que per tots els efectes de la Convenció de Madrid del 14 d'abril de 1891, revisada a Washington el 2 de juny de 1911, a la qual prestaren llur adhesió Alemanya i Espanya i de la mateixa manera que es féu amb Bèlgica es notifiqui al Govern alemany la protecció de les denominacions Xereç, Màlaga, Tarragona, Priorat, Sherry, València, Rioja, etc., perquè aqueixes denominacions es reservin exclusivament als vins genuïnament espanyols expedits des d'Espanya, evitant amb això tota usurpació de nostres appellacions d'origen i que els esmentats tipus de vins puguin ésser objecte de barreges amb els d'altres procedències.

II.—Que s'estableixi amb caràcter obligatori que els vins exportats des d'Espanya a Alemanya vagin acompanyats d'un certificat d'anàlisi que tingui a l'ensens el caràcter d'origen expedit pels Laboratoris oficials autoritzats per això i visat pels Sindicats d'Exportadors de Vins i en defecte d'aquests per les Cambres Oficials de Comerç i Agrícoles establertes als port d'embarcament; i

URALITA

LA MILLOR TUBERIA PER A CONDUCCIONS A PRESSIO

III.—Que, previs els assessoraments necessaris, es fixi la graduació alcohòlica mínima i la licorosa màxima que han i poden, respectivament acusar els vins generosos espanyols per poder ostentar la denominació i que una vegada fixades aquestes graduacions es prohibeixi a tots els efectes de la vigent Llei de vins l'exportació dels que no s'hi ajustin.

EL PRETES SANEJAMENT DEL PLA DEL LLOBREGAT

El dia 25 acabà el període informatiu respecte a la pretensió d'una empresa presidida pel marquès de Foronda, d'expropiar els terrenys conreats que hi ha a la banda dreta del delta del Llobregat fins a Castelldefels.

Hi ha acudit una munió de propietaris. Passen de dos cents.

Gairebé tots, en llur oposició, han formulat una qüestió prèvia.

Consisteix a dir que la concessió sol·licitada per l'empresa que vol obtenir els seus camps està mancada de força legal. Per a sanear uns terrenys, cal primer fer l'expedient que declari el paratge insalubre i, en el cas que els propietaris es neguin a fer els treballs de sanejament, aleshores pot demanar-ho una empresa. Res d'això s'ha fet.

Ni els terrenys són del tot insalubres, ni la propietat es nega a acabar de netejar-los. Si l'esforç privat fa un segle que ho va fent, manca poquíssim per a rematar l'obra.

INAUGURACIÓ DEL PALAU D'AGRICULTURA

Esperaven el Rei la Junta directiva de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre i al seu cap el president senyor baró d'Esponellà, representants de la Cambra Agrícola de València i bon nombre d'agricultors.

Després de recórrer diverses sales passaren a visitar l'stand de València.

L'habilitació de l'stand de la Cambra Oficial Agrícola de la província de València ha anat a càrrec del pintor en Guerau Carbonell, qui amb un bon gust i una justesa extraordinària ha sabut imprimir-li un net caràcter llevantí. Es destaca en lloc principal una autèntica barraca en la qual, amb tot luxe de detalls es dona al públic una sensació de valencianisme. No hi manca l'ocell de l'horta: el clàssic gafarró.

La decoració general, feta a base d'enreixats pintats de blau i guarnits de gerros de vius colors, és el marc més feliç que pot donar-se al viu color de les taronges.

Al mig de la instal·lació figura un vagonet, encertada reproducció dels que són destinats al transport de les taronges, i, completant l'stand, es troba una reproducció del famós «Miquelet», feta amb caixes de conserves vegetals, que són, com és sabut, una de les grans fonts de riquesa de València.

Acabà la manifestació tarongera el passat dia 9 de juny, per a donar lloc a la d'arrossos, que serà efectuada amb la cooperació del Consorci Arrosser. Més tard seran completades les dites exhibicions amb les de vins, olis i conserves, per tal que pugui ésser apreciada en tota la seva integritat la riquesa valenciana.

Al pati del Palau de l'Agricultura fou disparada una traca valenciana.

Els expositors que han concorregut a la dita demostració tarongera són: En Ramon Flor, En Josep Balaguer, En Josep Botella, En Bernard Ferrer, En Vicens Llinares, En Francesc Martínez, senyors Moreno i Piera, En Lluís d'Oroz, senyora vídua d'Oria Pelayo, En Frederic Sierra i En Ramon Soler (fill). Figuren també a l'stand els productes de suc natural de taronja. Laboratoris del doctor Trigo, i En Bernat Bicot; els de vins, Bodegues Llevantines Espanyoles, Bodegues Cooperatives de Turis i les garrofes de Catadau.

La manifestació tarongera que s'efectuà al Palau de l'Agricultura, a l'stand de la Cambra Oficial Agrícola de la Propietat de la província de València ha estat patrocinada per l'Ajuntament d'Alcira, Federació Comercial Tarongera, Sindicat de Policia Rural, Societat Agrícola, Ateneu Mercantil i Industrial d'Alcira i Sindicat Agrícola de Sant Bernat.

Com a delegats de la Cambra Oficial Agrícola de la Província de València per a portar a terme la manifestació tarongera, han vingut actuant el senyor Carles Sarthou Francesc—ànima d'aquesta exhibició—i el senyor Manuel Nogareda, assistits pel secretari de la Federació Comercial Tarongera d'Alcira, En Joan González.

CONFERÈNCIA D'EN JOSEP MALUQUER I SALVADOR

El dia de Sant Isidre, a la tarda, va donar una conferència, a l'estatge de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, el senyor Josep Maluquer i Salvador, conseller delegat de l'Institut Nacional de Previsió.

El tema objecte de dissertació era: «Geografia social de pobles agrícoles. Esforços de l'obra de previsió a favor d'habitacions sanes, atractives i a bon preu. Contribueix a evitar l'èxode rural en moltes comarques. L'encíclica Rerum Novarum, gran document social del dia de Sant Isidre».

La sala d'actes de l'Institut va omplir-se d'una concurrència tan nombrosa com distingida.

El president de l'Institut, baró d'Esponellà, va presentar el conferenciant, i féu memòria dels seus treballs i del seu pare, senyor Josep Maluquer de Tirrell, inoblidable president de la Comissió permanent de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre a Madrid.

El senyor Maluquer va explicar, la geografia social dels pobles agrícoles en l'aspecte de la previsió, tant a Espanya com a l'estranger, traient-ne ensenyaments sobre la manera de retenir a la vida del camp els seus elements essencials, i evitant així la congestió de les ciutats. Assenyala la importància de la tasca ja realitzada ací en diverses orientacions per l'Institut Nacional i les Caixes col·laboradores de Previsió, mitjançant inversions reglamentàries de part del fons del retir obrer. A propòsit d'això es va referir a les noces d'argent de la Caixa de Pensions per a la Velleja, de Barcelona.

Va recordar que l'Encíclica Rerum Novarum fou publicada el dia 15 de maig de 1891, diada de Sant Isidre, i començà els principals treballs de Balmes i el col·lectiu de Friburg, com a preparació de la gran tasca social de Lleó XIII.

El senyor Maluquer va acabar fent una síntesi d'Espanya i de les seves regions geogràfiques, que haurien de col·laborar en tots els aspectes de la vida social, ajudades per la part oficial, en una campanya

que contrarestés l'absorció ciutadana d'elements de diverses classes preses a la vida del camp, ço que constitueix avui un problema de preocupació universal.

El senyor Maluquer fou molt aplaudit per l'auditori, que va seguir amb interès viu la conferència que fou illustrada amb més d'un centenar de projectes, i que serà publicada i escampada profusament.

Es varen rebre telegrams d'adhesió de l'Institut Nacional de Previsió i de la Confederació Gremial Espanyola.

EL FLAGELL DE LA LLAGOSTA

De pocs anys ençà que el flagell de la llagosta deixa de sentir la seva influència malèfica sobre els vinyars de Catalunya. A la Península, solament els camps de La Manxa o de La Rioja coneixen aquesta temible malura. La nostra terra n'estava sanejada del tot. Però ara sembla que s'ha iniciat en algunes vinyes, encara que, grat sia a Déu, no revesteix gaire importància.

Són les vinyes del terme municipal de Gratallops les que es troben infectades de llagosta. Desenvolupant una activitat ben lloable, el cap del Servei Agrònom de Tarragona i l'enginyer agrònom del Servei de Flagells del Camp, han fet una visita d'inspecció als vinyars de Gratallops i han iniciat una campanya per combatre el flagell. S'han recollit molts exemplars i àdhuc s'ha fet un estudi detallat de l'estat actual de la invasió.

El flagell sortosament no és estès i és força lleu encara. Cal, doncs, fer desaparèixer, les causes i destruir el perill. La llagosta es reproduïx d'una manera prodigiosa, i si no es combat des d'un principi, difícilment pot bandejar-se més tard.

La infecció concentrada en el terme municipal de Gratallops, és un perill que amenaça tota la terra. Remediar-lo és un deure de patriotisme al qual tots hem de contribuir.

INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ DE CLAVELLS A SITGES

El dia 19 del mes passat tingué lloc la inauguració de l'Exposició nacional de clavells que la Societat Atracció de Forasters, de Sitges, havia organitzat a la bellíssima vila de la costa.

Amb motiu d'aquesta festa, i malgrat d'escaure's el mateix dia de la inauguració de l'Exposició de Barcelona, acudí a Sitges una gran multitud.

Un magnífic dia primaveral, un sol esplèndid, un bé de Déu de noies sitgetanes que saludaven els visitants amb un gràcil somriure de benvinguda i amb el present d'un clavell, donaren a la inoblidable festa de Sitges un atractiu especial. L'Exposició de clavells esdevé quelcom d'extraordinàriament bonic i digne de veure. Més de dos mil expositors han aportat a l'Exposició els exemplars més fins, més perfumats, més curiosos, de llurs clavellines.

Durant una llarga estona admireu—i mai no arribareu a cansar-vos—el variat i bellíssim mostruari de clavells que s'obren davant vostre com si volguessin escoltar un compliment dels vostres llavis.

L'Exposició ha estat instal·lada al magnífic recó sitgetà anomenat La Vall, artísticament guarnit. En el moment de la inauguració oficial, a la qual assistiren les autoritats municipals, premsa, invitats i una selecta representació de les noies sitgetanes, el president de la Societat d'Atracció de Forasters, senyor Sabater, llegí quartilles fent ressaltar la importància d'aquell certamen floral, i remarcant l'interès de l'aportació dels floricultors valencians.

Plantes provinents dels més bells jardins de Sitges, València, Tarragona, Gavà, Calella, Barcelona, clavells multicolors, flors, moltes flors que embaumaven l'ambient d'aquell paratge de La Vall, un dels més bonics i més interessants de Sitges.

Durant tot el dia, sitgetans i forasters anaren a centenars a visitar l'Exposició de clavells, que és també una exposició de plantes i d'altres flors que s'enduen igualment l'admiració del visitant.

ENS CAL APROFITAR LES AIGÜES QUE ES PERDEN

De «Crònica Social», de Terrassa:

«Si Catalunya fos una terra que no tingués rius ni fonts com té, hauria de tement els danys de l'eixut però una terra com la nostra, tan proveïda d'aigües fluvials i de manantials inestrocables, podria remeiar els eixuts persistents (almenys en part) si es preocupés d'aprofitar més del que no ho fa, les aigües esmentades.

Llevat dels aprofitaments d'aigües destinades a la producció d'energia elèctrica i a la producció de la

VENDEUVRE

MOTORS PER A L'AGRICULTURA

De tota garantia
A gasolina i olis pesats
Consum mínim

POTENCIES	PREUS
2 HP.	825 ptes
5 HP.	1375
11 HP.	2025

Mes de 20 models per a totes les potències

MOLINS TRITURADORS PER A RAMADERS

Produeixen veritables farines i
farinades fines per al bestiar
Gran comoditat i economia - Indispensables

MODELS	PRODUCCIO	PREUS
Núm. 0	50 kg. hora.	345 ptes.
Núm. 1	100 kg. hora.	550 »
Núm. 2	150 kg. hora.	695 »
Núm. 3	200 kg. hora.	850 »
Núm. 4	250 kg. hora.	1100 »

Maquinària Agrícola -

FERRER I GIOL
GIRONA, 134 BARCELONA

força hidràulica, bona part del doll dels nostres rius i rierols es perd, sense ésser aprofitat per l'agricultura.

Els recs, a la nostra terra estan massa confiats a les pluges. Això és un fet evident. Un sistema de recs que aprofités les aigües que es perden dels nostres rius i de les nostres fonts, contribuiria a remeiar els jerjudicis que d'uns quants anys ençà, amb motu de la creixent despoblació forestal, venim experimentant.

És un fet comprovat que, com més va, més s'accentuen els eixuts. Cal, doncs, que ens preocupem de remeiar-los, si no en absolut—la qual cosa és impossible—, almenys en tot el que bonament estigui al nostre abast.

La construcció de dipòsits i pous, de sèquies i canals, podria ésser un mitjà eficacíssim per a combatre les secades persistents... Almenys podríem salvar una part de les collites, i no ens hauríem de plegar de braços per a afrontar els períodes d'eixut, en els quals dipòsits podria ésser aprofitada l'aigua de les nostres fonts o dels nostres rius.

¿I no podria aprofitar-se així mateix, per mitjà de pous, l'aigua de les pluges?

Està provat que amb una part només de l'aigua que es perd, convenientment aprofitada, desapareixrien, en un tant per cent molt notable, els danys que ara ens ocasiona l'eixut. I no diem els «estralls», perquè el mot ens sembla massa violent aplicat a aquests casos. Hom pot parlar dels estralls de les pedregades, dels llamps... però no de l'eixut, precisament.

Ja que d'uns quants anys ençà l'amenaça dels eixuts persisteix, és hora que ens preocupem seriósament de remeiar-los. I cap remei no ens sembla tan adequat com l'aprofitament de les aigües que es perden. La construcció de diferents dipòsits combinats amb una xarxa de recs, pot ésser una solució a aquestes malures, que tants perjudicis ocasionen a la nostra agricultura.

És un assumpte que brindem a la consideració de totes les persones que es preocupen del nostre ressorgiment econòmic.

Encara que de moment fos precís desprendre's d'uns quants milions de pessetes, no dubtem pas que a no trigar serien recompensats amb escreix pels resultats que aquestes millores pràctiques reportarien als nostres cultius en general i a la indústria en particular.

En tot el que a l'agricultura es refereix, vivim encara als llims; som massa refractaris a adoptar sistemes que el progrés ha fet avui gairebé indispensables. Vegeu, si no, el que s'esdevé amb l'assumpte de la maquinària agrícola, dels adobs, etc. Predomina, generalment, en tots aquests aspectes el rutinariisme més obtús. El que ara s'esdevé amb l'eixut no és més que una conseqüència del nostre rutinariisme: una conseqüència que es repetirà potser d'aquí a tres o quatre anys per no haver-nos preocupat a temps d'evitar-la.

PER A PREVENIR ELS INCENDIS DE BOSCOS

Heus ací el text de les conclusins aprovades en la reunió de propietaris forestals celebrada fa pocs dies a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Aquestes conclusions seran elevades al Govern, per tal que aquest prengui les mesures del cas que evi-

tin la repetició en els estius vinents de la catàstrofe forestal que representa per a la nostra economia una pèrdua d'uns quants milions de pessetes anuals, si es continuava per aquest camí dels incendis diaris en els boscos de totes les nostres contrades.

I.—Cal infiltrar en la consciència pública el convenciment que la producció forestal és tan digna de respecte com ho pugui ésser qualsevol altra producció, i que exercint els boscos una influència decisiva en la prosperitat econòmica i en el benestar general del país, tot bosc ha d'inspirar afecte i agraïment a tots els ciutadans. L'ús i el gaudi de la riquesa material del bosc correspon íntegrament al seu propietari; de les seves bel·leses, de les seves bondats, dels beneficis generals que el bosc prodiga, en participen tots els ciutadans.

II.—La puresa del bosc, factor essencial de la seva existència, es mustiga, i les seves excelsos qualitats es debiliten, a risc de la seva existència si el que entra en el bosc no guarda el respecte i miraments que són deguts a tan magna i beneficosa creació de Déu.

III.—El bosc és objecte de tota classe de profanacions i atemptats, en quant està en la consciència pública que no se li fa mal, ni s'exposa a fer-n'hi, qui transita per ell, sense tenir en compte que un bosc és un conjunt d'éssers vius, sensibles per tant, i que es ressenten de l'acció de tot agent que no vingui de la pròpia Naturalesa i del tractament racional que ha de donar-los el seu propietari.

IV.—Tot bosc, o els més d'ells si no, vénen a ésser com uns sembrats i planters permanents, de manera que en ells mai queden aixecades les collites. Tota vegada que la legislació espanyola no es decanta a considerar-ho així, almenys el Poder públic hauria de condicionar el trànsit pels boscos de manera que se'ls produís el menor dany possible i s'allunyés el perill de produir-n'hi. Especialment durant la primavera, l'estiu i la tardor haurien d'imposar-se aquestes limitacions; i durant l'estiu hauria de circumscriure's encara el pas pels camins i senderes.

V.—Cal donar tota mena de facilitats al propietari perquè pugui fer valer els drets que li dona el tenir vedada o acotada la seva finca: impedir el pasturatge i utilitzar tota mena de productes del bosc, tant si es consideren espontanis com no, és a dir, l'escorça de suro, els bolets, els pinyons, els aglans, el brançam, etc.

VI.—D'aquesta manera, en atendre a l'interès públic que reclama el desenrotllament de la riquesa vegetativa del bosc, i en emparar el propietari en els seus drets, es reduiran els abusos que en el bosc es cometien, i per tant el perill dels incendis. Deuen encara prendre's altres mesures pels propietaris, i el Poder públic per la seva part també n'ha de posar en vigor algunes que són del seu ordre.

VII.—Cal prohibir d'encendre foc i de fer fogueres dins del bosc i a una distància mínima de doscents metres, als transeünts, igual que als que en el bosc i a la distància esmentada, treballen. Sols es pot admetre que aquests darrers encenguin foc en el bosc durant els mesos de novembre a febrer, prenent però, les precaucions degudes; és a dir, netejar de brossa tot un cercle a l'entorn de l'indret on el foc s'encengui, tancant-lo ecarà dins un clos circular de pedres o bé fent-lo dins d'un forat, o bé encerclant-lo amb una reixeta metàl·lica, com emprant els fogons a propòsit.

Ha d'admetre's la crema de la brossa un cop tallada i amuntgada i la de l'herba dels marges propers al bosc durant els mesos esmentats, si així convé al propietari o als cultivadors, sense perjudici de les indemnitzacions a què hi hagués lloc, en el cas de produir-se danys.

La legislació espanyola té una tradició magnífica sobre aquest particular: textos legals molt antics, continguts en el *Fuero Juzgo*, en el *Fur de Sòria*, i en altres, prohibien encendre foc en els boscos i a determinades distàncies d'aquests.

El Reglament de la Guàrdia civil de l'any 1852 ordena que no és toleri d'encendre foc en el bosc. La mateixa prohibició és general en els Reglaments de policia forestal dels països castigats pels incendis.

VIII.—Cal prohibir de portar llumins i de fumar dins del bosc, tolerant-ho solament durant els quatre mesos esmentats d'hivern. La llei francesa contra els incendis de boscos, de 26 de febrer de l'any 1924 ho prohibeix terminantment. El Reglament de la Mútua de Guipúzcoa reconeix als propietaris el dret de prohibir que es fumi dins dels boscos, sempre que anunciïn aquesta prohibició mitjançant cartells col·locats en llocs ben visibles.

IX.—Com que en disparar una escopeta, el caçador pot acalar foc a la brossa, tant per la fognada que en el cas d'emprar pólvora negra surt pel canó com pel tac que es desprèn inflammat o candent, és precis no aixecar el temps de veda fins al primer de setembre com a mínimum. En cas que es cregui convenient generalitzar aquesta disposició, es pot limitar als boscos, i obligar de totes maneres a emprar tacs incandescent. Una R. O. de 12 de juliol de 1858 disposa que «no es permetrà caçar en els boscos amb armes de foc, de no emprar tacs de llana o dels anomenats «incandescent».

X.—Com que la mendicitat pública és un perill d'incendis, cal prohibir que circulin mendicants que no siguin del mateix terme municipal.

XI.—Com que els boscos cremats presenten un al·licient al pasturatge, cal prohibir la possessió de bestiar de llana i cabriu als que no tinguin terres pròpies o arrendades per a fer-hi pasturar.

Cal prohibir així mateix que entrin ramats en els boscos incendiats durant un llarg període de temps. La legislació espanyola en aquest cas presenta també una tradició excel·lent. La R. O. 20 de gener de 1847 estableix que durant el transcurs de sis anys no serà permès l'aprofitament de les herbes i dels terrenys, en els boscos incendiats. A França, en determinades circumstàncies no es permet el pasturatge fins després de deu anys.

XII.—Com que resulten incompletes o ineficaces les disposicions fins al present dictades per tal d'evitar que les espurnes o el carbó inflammat de les locomotores calin foc en els boscos que travessin, cal obligar a les Companyies de Ferrocarrils al compliment de l'article 33 del Reglament per a l'execució de la Llei de Policia de Ferrocarrils de 8 de setembre de 1878 segons el qual «les locomotores han d'anar proveïdes sempre d'aparells necessaris per a prevenir tot perill d'incendi», i obligar-les encara a tenir les vies netes d'herbes durant l'estiu, segons disposa la R. O. de 23 d'agost de 1872, però, de més a més, cal imposar-los l'obligació, quan hi hagi terrenys de naturalesa forestal a menys de 200 metres de la via, de deixar unes franges longitudinals netes de brossa, retirant la que es talli, i que les dites franges han de tenir no una amplada mínima de dos metres com prescriu una R. O. de 30 de juny de 1881, sinó de 20 metres, recaptant amb aquest objecte la deguda autorització del propietari per a procedir a la tallada i extracció de la brossa.

XIII.—A l'objecte d'evitar la producció de curt-circuits, cal obligar les Companyies d'Electricitat a què almenys una vegada a l'any, revisin els cables situats en el bosc, per tal que no toquin cap branca, així com cal tenir oberts al llarg de l'estesa de la línia elèctrica, carrerons nets de brossa.

XIV.—Cal reglamentar la instal·lació i el funcionament de les carboneries, de manera que no se situïn en indrets voltats de bosc espès, fent que no es desmuntin sense que el carbó no estigui del tot apagat. Cal que es prenguin iguals prevencions respecte dels forns de calç i de les bòbiles i respecte d'altres indústries que empren combustibles o matèries inflamables, estatuïnt que si no estan situats fora i a certa distància del bosc, no podran funcionar durant l'estiu.

XV.—Cal prohibir l'enlairament de globus de paper a base d'una esponja encesa, durant els mesos d'estiu, a menys distància de sis quilòmetres de tota superfície forestal.

XVI.—Tenint en compte que tota superfície forestal és terreny tant més apte per a l'incendi com més coberta estigui de vegetació baixa, cal que el Govern cooperi eficaçment a l'acció dels propietaris a l'objecte que aquests puguin, en condicions econòmiques avantatjoses, mantenir net de brossa el bosc, facilitant el coneixement i les utilitzacions dels subproductes d'aquest fent ús, per a aquesta finalitat, de mitjans directes i indirectes.

XVII.—Per el compliment de les anteriors prescripcions, per al descobriment dels contraventors, i la consegüent imposició d'indemnitzacions i de les di-

**Producte Tònic
Preventiu - Curatiu
de malalties del bestiar
de les aus i conills**

(PER A CADA RAMA LA SEVA
QUALITAT CORRESPONENT)

Salmite

MARCA REGISTRADA

**Especialíssim contra la
PESTE PORCINA
i les malures dels corrals
de xais, gallines i conills.**

REGENERADOR DE LA SANG EN
LES VAQUES, CAVALLERIES, ETC.

FABRICA A BADALONA - SANT PERE, 33

verses sancions a què es doni lloc—castigant-se la imprudència i la negligència encara que per la seva causa no es produeixi dany—és totalment indispensable comptar amb un factor; la vigilància, a l'objecte que puguin tenir realitat les lleis civils i penals que regeixen sobre la matèria.

Si continua la nostra riquesa més fonamental, òrfena, o poc menys, de vigilància, seguiran essent estèrils els esforços dels Poders públics i dels propietaris de boscos per conservar i augmentar el patrimoni forestal.

XVIII.—Es tasca primordial de l'Estat defensar la propietat privada de tots els ciutadans, i per tant establir la guarderia rural, ja directament, ja delegant les seves funcions, amb mitjans per a executar-les, en els Ajuntaments o en altres organismes de caràcter local o provincial.

El propietari, ell tot sol, no deu ni pot atendre aquesta necessitat puix que hi haurà una enorme desproporció entre la despesa que li reportaria un bon servei de guarderia i el valor positiu i possible rendiment de ço que ha de guardar.

Es equitatiu i d'interès públic que l'Estat atengui la guarda de la propietat rústica i especialment dels boscos. La riquesa per aquests representada, contribueix a l'Erari públic, en tanta o més proporció que la riquesa de la ciutat. Si l'Estat vetlla per la conservació d'aquesta, ha de preocupar-se encara més de què no es malmeti la forestal, que no es refà fàcilment com aquella i que exerceix una missió altament profitosa per a l'economia general i per a la salubritat del país.

XIX.—Els serveis de guarderia han d'intensificar-se durant l'estiu en determinats indrets en els quals és més de témer per la propietat forestal, com s'intensifica la vigilància quan es tem per la propietat radicada en les ciutats. Prevenia a aquesta conveniència la R. O. de 12 de juliol de 1858 ja esmentada, en disposar que fossin destinats major nombre de guardes als boscos on el perill fos major, vigilant amb més cura i precaució els indrets d'estada i trànsit de persones susceptibles de poder ocasionar un incendi. Una R. O. de 5 de maig de 1881, després de repetir aquelles recomanacions, encarrega a la Guàrdia civil que extremi la vigilància en els boscos durant les temporades d'estiu i tardor.

XX.—La vigilància, a més a més d'evitar les ocasions en què per malícia, imprudència o descuit, es pugui produir un incendi, i de facilitar la descoberta dels culpables, quan n'hi hagi, ha d'obeir a una altra finalitat, que és la de sufocar l'incendi en el seu inici i d'aconseguir, comptant amb els mitjans d'avís i de comunicació necessaris, que acudeixi ràpidament al lloc del sinistre, personal apte i suficient i dotat d'elements de combat.

En aquests aspectes, en tot quant es refereixi a evitar la propagació de l'incendi, s'ofereixen a l'acció privada múltiples iniciatives a desenrotllar, però a posar en pràctica moltes d'elles és precís, no obstant, comptar amb la cooperació de l'Estat. De més a més de les mesures profilàctiques de caràcter preventiu que ha de prendre el propietari, els guardes que permanentment prestin servei, han d'anar proveïts d'instruments d'avís i de senyals per tal de requerir l'auxili de la gent del veïnatge que al sen torn per mitjà de tocs de campanes i dispar d'armes de foc, congregarà tothom en el lloc del sinistre. El telèfon, la ràdiotelegrafia, l'automòbil, àdhuc l'aviació, poden

constituir excel·lents mitjans per a completar els auxilis de personal i de material que es requereixin.

Cal procurar que en tot terme on hi hagi superfícies forestals es compti amb un agrupament d'homes disposats a treballar en l'extinció dels incendis, amb els corresponents elements directius al seu cap. En algunes ocasions serà aconsellable que siguin retribuïts, i que s'estimuli i premiï els que més s'hagin distingit en el compliment de llur deure. Seria desitjable que l'acció privada fos ajudada en aquest aspecte per alguna corporació o entitat que comptés amb mitjans per a aquest objecte.

Cal desitjar també, que segons les proporcions que l'incendi prengui i segons les circumstàncies de lloc del sinistre, acudeixin a sufocar-lo elements ordinàriament estranys a aquests serveis, i per tant, que l'Estat dicti les disposicions oportunes perquè, a més de la Guàrdia civil, acudeixin—si fossin requerits— a treballar en l'extinció dels incendis de boscos, les guarnicions, els carrabiners i els bombers que hi puguin haver si no en el propi terme municipal, en les localitats veïnes.

XXI.—A més a més de l'element personal, són indispensables diversos mitjans materials per tal de treballar amb eficàcia en l'extinció de tot incendi. Els guardes i quantes persones acudeixin a sufocar-lo, han de tenir a mà extintors, atuells i eines, que emprats oportunament, és a dir, abans que l'incendi hagi pres grans proporcions, el deturaran amb relativa facilitat. Per tant, a més a més del material de combat que hi hagi en les cases veïnes i del que pugui portar el personal d'altres localitats, serà convenient que en tota superfície forestal d'alguna consideració, es disposi de talaies d'observació i de modestes construccions que continguin eines a propòsit i dipòsits d'aigua—si les circumstàncies del bosc o de les seves rodalies ho permeten—, que encara que amb el seu ús no permetin assegurar que l'incendi serà totalment deturat, podran prestar, no obstant, diverses utilitats a aquell objecte encaminades.

XXII.—De la mateixa manera que si es crema una casa o un edifici qualsevol, la Hisenda reconeix la corresponent baixa en la contribució, així mateix, tot bosc devastat per un incendi ha de produir una baixa respecte a tot impost de l'Estat, de la Província i del Municipi, a condició que es repobli. L'exempció d'impostos no ha de tenir mai el caràcter de a més partir, entre els altres contribuïents. Així com una casa, o un edifici, pot reconstruir-se en poc temps, el bosc necessita un temps llarg per la seva reconstitució, durant el qual temps el propietari ha de fer quantioses despeses per a sembrar i plantar — i aquestes despeses sempre el graven, per més que l'Estat li doni facilitats—, així com per a favorir el desenrotllament de les noves plantacions. L'exempció de tot impost ha de comprendre per tant un llarg període: de 20 a 40 anys, segons les circumstàncies.

Pot advertir-se, respecte d'aquest particular, que si l'Administració es mostra extremadament recelosa, i si el propietari que aspira al gaudi d'auxilis tècnics i econòmics per a la repoblació i mentre aquesta es desenrotlla, ha de subjectar-se a molts expedients, inspeccions, informes, i altres tràmits burocràtics a què tan aficionada acostuma a ésser l'Administració espanyola, no hi haurà qui vulgui embolicar-se amb una tan espessa xarxa, i que si hi entra, un cop dins no es penedeixi d'haver-li entrat, ço farà que si

guin malaguanyats els esforços i bona voluntat de l'Estat i dels particulars.

XXIII.—Seria molt convenient un aclariment a la R. O. de 21 d'agost de 1928, en el sentit d'incloure entre els que puguin aspirar a rebre auxilis del Govern per haver quedat empobrits a causa d'accidents que revesteixen proporcions extraordinàries, els que han quedat en un estat semblant a conseqüència d'un incendi de bosc.

XXIV.—L'Estat ha d'afavorir la constitució i funcionament d'una Mútua o de Mútues d'assegurament contra incendis forestals, perquè tot i que no s'alliberin en absolut dels inconvenients de tot contracte d'assegurament de boscos contra incendis, porten en sí funcions de policia forestal i de prevenció contra semblants accidents, i afavoriren de més a més el crèdit. En aquesta Mutualitat hi haurien d'ingressar forçosament els boscos públics; l'ingrés dels boscos particulars, prèvia la subjecció a les condicions estatutàries, hauria d'ésser voluntari per part dels propietaris.

LA DIADA AGRÍCOLA D'INCA

Enguany ha tocat a Inca, la ciutat central de Mallorca, celebrar la Diada agrícola que cada any amb més esplendor celebren els agricultors i ramaders mallorquins, millor dit, balears, perquè enguany, per primera vegada, després de l'àpat de germanor, tinguérem el gust d'escoltar bells parlaments en cada una de les varietats que ofereix el nostre idioma en cada una de les tres illes germanes.

No podem deixar de consignar amb ma'lenconia el que digné un distingit agricultor i ramader ibissenc.

—Per a venir a estar una estoneta entre *valtres* des d'Ibica he hagut de perdre cinc dies. Cinc dies! Germans mallorquins, per a anar i tornar entre dues illes que gaire bé es toquen.— Això va commoure els trescents comensals en considerar el que ens allunyen les males comunicacions que patim els balears entre les illes.

(Coincidint en la diada agrícola, dia 12 de maig, la Associació de Ramaders i l'Ajuntament d'Inca, organitzaren concursos de bestiar de tota mena, es-

sent tant pel nombre de bestiar presentat com per la qualitat del mateix el millor certamen que s'havia s'havia celebrat mai a Mallorca.

A l'Exposició Avícola, enormement concorreguda, tinguérem l'agradable sorpresa de veure bastant ben definides, per primera vegada, les gallines, Mallorquina rossa, Mallorquina negra, Mallorquina blanca, i la cèlebre Mallorquina *nanella* (pota curta). La negra Menorquina, estava ben representada. No cal dir es varen lluir totes les races exòtiques que ara s'usen.

Magnífics exemplars de porcs mallorquins es disputaren els primers premis. Essent el Jurat classificador extremadament rigorós en l'eliminació dels exemplars que no presentessin en tota puresa els caràcters racials del nostre porc, cosa que tots els ramaders intel·ligents varen aplaudir.

En el concurs de bestiar boví, molt concorregut, es veïen bons exemplars de vaques lleteres, sobretot suïsses i holandeses.

Però la veritable sorpresa va ésser amb el bestiar de llana. Mai havia estat possible a Mallorca, mobilitzar els nostres ramaders de bestiar oví i aquesta vegada la mobilització ha estat general. No ha estat la importància dels premis lo que ha fet portar el bestiar al concurs (els premis eren petits), sinó el desig de millora i transformació que a tot Mallorca, sobretot en el pla estem passant. L'ovella esdevé ací un animal de menjadora i pasturatge artificial per a adaptar-se a les finques ametllícoles de no gaire extensió, que avui són la immensa majoria de les de Mallorca. La nostra vella i ben triada ovella mallorquina, avesada a un règim de pastureig i transhumància, s'adapta malament a la menjadora. Arribarà, no hi ha dubte a adaptar-s'hi i a això és al que deu anar-se, però ha d'ésser d'una manera paulatina i els nostres ramaders no tenen la paciència necessària que això requereix i per això mesclen la raça mallorquina amb altres races.

El creuament més corrent és el de l'ovella mallorquina que pertany al tipus del Pireneu, amb el xai de cua ampla, anomenat ací «cueta» que és de tipus asiàtic. Un creuament industrial ben entès a base d'aquestes dues races, és tolerable, però la conservació dels mestissos és un desastre.

Visiteu els nostres fruiters

Ara al juny i juliol, podeu comparar les diferents menes de prunes, podeu determinar la que més convé per les vostres condicions. Albercocs, pressecs, pomes, peres i cireres madures. Podeu veure-les

RAMON SALA

**VIVERS CLOS BLAU
BALAGUER**

Poguèrem contemplar una notabilíssima transformació de l'ovella del pla amb l'ovella de menjadora. Un lot de Lluçmajor, d'un aspecte magnífic, que el seu propietari presentà com a mallorquí pur, les ovelles pesaven de 80 a 100 quilos i el mascle 120. Va donar lloc a una llarga sèrie de discussions entre els membres del Jurat, les quals varen seguir amb consultes als remaders i pastors. Aquests, sobretot els de muntanya, negaven que pogués ésser mallorquina aquesta varietat tan esplendorosa, però el seu propietari assegurà que durant 70 anys està segur que en el seu ramat no hi ha entrat cap reproductor que no fos netament mallorquí. El que passa—diu—és que fa molts anys que tenen la menjadora ben proveïda i *el menjar és casta*. En definitiva el tal lot fou considerat com a mestís i com a tal se li va donar el primer premi.

Per a demostrar la importància que adquireix aquí l'explotació ovina, basta dir que fa uns deu anys importaven d'Àfrica i de la Península prop de 5.000 caps de bestiar i ara exporten a desenes de milers de xais, ultra el creixement del consum que aquí s'ha experimentat. Aquest progrés serà molt més remarcable a mida que anirà augmentant l'animal de menjadora.

En mig de gros entusiasme i germanor es va acordar celebrar l'any vinent la diada en el poble de Campos, el seu alcalde digué que ens esperaven amb els braços oberts.

La ciutat d'Inca ha fet un esforç per a festejar i donar tota mena de facilitats als agricultors i ramaders balears que mai podrem oblidar.

J. S.

LA LLUITA CONTRA LA MOSCA DE LES FRUITES A CALIFORNIA

El nostre amic i col·laborador senyor Ramon Sala ens envia un retall d'una Revista americana, en el qual es descriuen les mesures adoptades contra la possible invasió de la mosca en aquell Estat. La mosca actualment infecta els Estats d'Orland i Florida.

La zona declarada infecta es troba acordonada per les tropes. Les inspeccions es realitzen amb una gran rigurositat en tota mena de vehicles, en els trens i vaixells. En Congrés nordamericà ha votat un crèdit de 4.250.000 de dòllars i l'Estat de Califòrnia ha posat a disposició del director d'Agricultura 100 mil dòllars.

L'EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES

Creació de la marca espanyola

La «Gaceta» del 12 ha publicat el Reial Decret creant la marca nacional que garantirà la producció i procedència espanyola dels fruits i productes del cultiu agrícola, olis i vins, i serà aplicada, a més de les marques individuals o collectives, a les mercaderies que trametin als mercats estrangers els productors i exportadors espanyols als quals es concedeixi el seu ús, sempre que llur classificació comercial concordi amb el declarat pels exportadors o els seus agents en les marques, etiquetes, rètols, factures o contractes de venda de les expedicions a les quals s'apliquin.

L'organisme encarregat de la concessió de la marca

espanyola és el Comitè permanent de la vigilància de l'exportació, el qual determinarà els productes als quals ha d'aplicar-se; reglamentarà el seu ús; tindrà cura de l'il·lícit ús i proposarà les sancions per les infraccions que es cometin.

La concessió de la marca nacional s'atorgarà a petició dels productors i exportadors que ho sol·licitin, previs els estudis de la conveniència de concedir-la que el Comitè permanent de vigilància faci, els quals hauran de basar-se en les condicions del producte perquè se sol·licita, en la garantia comercial que al Comitè ofereixin els sol·licitants i en la conveniència d'aplicar-la en relació amb la del comerç nacional.

Tant la petició de la marca nacional com els tràmits i expedients que el Comitè cregui convenients, i la negativa de la concessió, cas de no apreciar-la convenientment, es mantindrà rigorosament secret per a qualsevol persona o entitat que no sigui la sol·licitant de la marca.

El Comitè permanent de vigilància de l'exportació podrà establir per als productes que per llur homogeneïtat o fixesa comercial responguin a tipus perfectament definits l'ús obligatori de la marca nacional. També podrà establir-se l'obligatorietat d'ús de la marca per a un o diversos productes quan la conveniència general del comerç nacional ho aconselli.

Les concessions que atorgui el Comitè, siguin individuals o collectives, comprendran un període de temps no inferior a tres anys de gaudir; seran gratuïtes i estaran exceptuades de drets de registre per excepció.

La concessió de la marca nacional pel Comitè a un exportador o productor o entitat, porta anexa l'obligació per part d'aquests d'admetre les inspeccions, reconeixements o visites que el Comitè cregui convenients, tant als establiments, explotacions i magatzems de productes als quals s'hagués concedit, així com dels propis productors que gaudeixin de la concessió i del seu embalatge i envàs per a la comprovació del bon ús de la marca.

Les sancions a proposar pel Comitè per a ús indegut de la marca nacional, pel seu ús per qui no hagi obtingut prèvia concessió, o per la seva falsificació i ús fraudulent, consistiran, segons la gravetat de la falta, a judici del Comitè, en:

- a) Publicació del nom i marca de l'infractor en els centres comercials als quals interressi.
- b) Suspensió temporal de l'ús de la marca.
- c) Multes de 100 a 5.000 pessetes.
- d) Confiscació de la mercaderia i pèrdua del seu valor.
- e) Prohibició permanent de l'ús de la marca.
- f) Prohibició de l'exportació durant un termini de temps determinat.
- g) Suspensió de l'exercici del comerç.

Independentment d'aquestes sancions s'exigirà als infractors les responsabilitats civils, mercantils o criminals en les quals hagin pogut incórrer.

INAUGURACIÓ DE LA SECCIÓ ARROSSERA AL PALAU DE L'AGRICULTURA

El dia 12, al Palau de l'Agricultura, tingué lloc l'acte de la inauguració de la secció arrossera, a la qual van assistir bon nombre d'autoritats i una nombrosa representació de la colònia valenciana.

El Consorci Nacional Arrosser ha organitzat una Exposició d'arrossos en la qual es patentitza la crei-

xent importància d'aquesta producció i els progressos de les seves elaboracions. Sabut és que Espanya és exportadora del 25 al 30 per 100 de la seva producció d'arròs, i encara que la xifra de 50 a 65 mil tones d'arròs blanc amb un valor mitjà de 30 milions de pessetes significa poc comparat amb el volum mundial del mercat arrosser, la qualitat selecta de la nostra producció fa que influeixi poderosament i quedi reduïda la competència real al grup de països productors d'arròs japonès (Japan rice), als quals Espanya supera quant a l'exquisidesa de producte, diferència que haurà d'accentuar-se considerablement, gràcies a les mesures dictades pel Consorci Nacional Arrosser. Amb la finalitat de perfeccionar el producte i la seva elaboració, en la pròxima campanya entraran en vigor disposicions d'organització per tal d'afavorir l'exportació de l'arròs i garantir la seva insuperable qualitat i mantenir garanties de la més severa honestat en el seu comerç.

Van fer els honors als visitants el senyor comte de Trígona, gerent del Consorci Nacional Arrosser; senyors Rafael Font, director de l'Estació arrossera de Sueca; Manuel Nogareda, delegat oficial de la Cambra Agrícola de la Província de València, i Vicents Clavell, president de la Casa de València. També hi vam veure els artistes Canet i Ramis, els quals han construït l'estand.

Va merèixer molts elogis l'esforç realitzat pel Consorci Nacional Arrosser, la instal·lació del qual cridà poderosament l'atenció.

Cal remarcar una cascada lluminosa en la qual l'arròs substitueix l'aigua, magníficament concebuda i portada a terme amb una senzillesa i un bon gust extraordinaris.

Fou molt admirada també la plasticitat de les figures estilitzades de què s'han servit els elements arrossers per tal de demostrar les múltiples aplicacions de la dita gramínia i els seus derivats.

La secció de taronges, que forma part de l'estand de la Cambra Oficial Agrícola de la Província de València, en la qual la Federació Comercial Tarongera d'Alcira ha mantingut una exhibició en consonància amb les actuals disponibilitats de l'esmentada fruita, fou també molt felicitada.

LA TAXA DEL BLAT

En el ministeri d'Economia s'ha facilitat una nota que diu:

El Govern està disposat a què es compleixi el règim de taxa del blat, tant en el preu mínim com en el màxim, i castigarà qualsevol infracció. Per a això invita tots els que coneixin qualsevol manament a aquest particular, a què el denunciïn davant els governadors, i requerirà el zel dels presidents de les cambres, sindicats i associacions, perquè es facilitin les esmentades denúncies i les documentin.

LLIBRES REBUTS

Tratado de Agricultura, per J. A. Schlipf, traducció de la 23.ª edició alemanya. Gustau Gili, editor, Barcelona.

L'índex dels capítols és: La producció. El sòl. Millores del terreny. Preparació del sòl. Adobs. Cultiu de les plantes. Principis generals. Cultiu dels camps. Cultiu dels prats. Zootècnia. Cria dels animals en general. Cria del bestiar boví. Cria del bestiar llanar

Cria de cavalls. Cria de porcs. Cria de cabres. Cria d'aviram. Agricultura. Piscicultura. Principis d'economia agrícola. Mitjans de què disposa l'agricultor. Normes per a un bon sistema d'explotació. Direcció de l'explotació. Qualitats dels pinsos i farratges.

L'èxit que ha tingut aquesta obra a Alemanya hom veu que és justificat, puix que el llibre està al corrent de l'agricultura moderna, i el pagès pot trobar-hi dades molt interessants i una ben ordenada exposició de principis. La part de mecànica agrícola és molt abundosa. La copiosa il·lustració de l'obra completa la riquesa del text.

L'obra de J. A. Schlipf és una obra purament alemanya, aplicada a les necessitats de l'agricultura i de la ramaderia germànica. L'agricultura peninsular és bon xic diferent de la d'Alemanya, i és per això que la part millor de l'obra és la de principis generals.

El traductor don Emilio Roman, catedràtic de la Universitat de Salamanca, ha pretingut corregir la deficiència d'aplicació, tractant d'adaptar l'obra a les necessitats hispanoamericanes, sense, però, assolir-ho. Quant a Amèrica, no hi ha cap conreu tropical, fora el de la canya de sucre. Quant a la Península, les addicions del traductor són pobres i incompletes. Els cigrons, tan importants per als castellans, el traductor els ha oblidat. Referent als conreus que poden interessar Catalunya, ni una paraula de l'avellaner, ni d'arbres fruiters tan importants com el presseguier, albercoquer i molts altres. En la part de Zootècnia, ni una sola cita de les races peninsulars de cavalls, bous, ovelles, cabres, gallines, ànecs i oques. L'addició que fa de bestiar asinal i mulatí mostra que ignora on es produeixen les millors mules. Quant a cria de conills, el traductor encara no hi dedica una dotzena de ratlles. Naturalment, la cria de conills és prou important, mil vegades més que la de la cuca de seda, per a la qual explotació escriu tres o quatre planes.

En resum, *Tratado de Agricultura* és una obra bona quant a principis generals. Pel que es refereix a les aplicacions, també és bona quan la cosa tractada difereix poc o és idèntica a la modalitat del nostre país.—M. R. i V.

ENFERMEDADES DE LA ALFALFA.—J. Viladot-Puig.—Tàrrrega, 1929. Tallers «Crónica Targarina».

Agricultura i Ramaderia coneix pla els treballs, que temps enrera remetia el senyor Viladot-Puig, farmacèutic d'Agramunt.

El llibre que comentem és una Memòria premiada pel Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, cosa que garantitza, si els nostres lectors haguessin de menester garantia d'un conegut, la ciència de l'obra.

Las malalties de l'alfals o userda hi són estudiades des del punt de vista físic-químic i biològic. L'autor considera molt en particular l'acció de l'aigua; dels paràsits no vegetals que fan perdre l'alfalsar com són el verdogal, maragall, púdigues, grama, fanàs, alls de bruixa, carsos, etc. El parasitisme vegetal representat per la cuscuta és tractat ampliament, com així mateix el parassitisme animal, especialment l'escarbotí.

Totes aquestes qüestions són tractades amb coneixement de causa. És una llàstima, però, que aquesta obra no s'hagués publicat en català, que hauria estat més entenedora pels nostres pagesos.

EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

ADOBES	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 1/2 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus... ..	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...			Id. Caramelina... ..	»	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...		10'50	Fosfat amònic blanc de neu, en pols. ...	»	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...			Gelatina Flandes extra... ..	»	4'25
Sulfat d'amoníac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	»	9'50	Id. or, plata, bronze... ..	»	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...			Glicerina, pura bidestilada, 30° Enol ...	»	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 40-50 per 100 de potassa pura.		8'50	Metabisulfít de potassa cristal·litzat ...	»	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura ...			Negre animal ...	»	1'15 a 1'45
Materia orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric ...	»	39'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure)... ..	»	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...			Osteocila Coignet... ..	»	4'35
Sulfat de ferro en gra ...		37'—	Sang cristal·litzada Enol ...	»	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...			Taní al alcohol, pur... ..	»	5'65 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	»	33'—	Id. al éter, pur ...	»	10'75 a 16
			Brou Bordelés Schloesing... ..	»	1'30
		25'—	BOTAM		
			Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
	70 quilos	18'—	» 28 a 32 »	»	14'—
			» 100 litres ...	»	30'—
		12'—	Pipes de 240 ...	»	50'—
			Bordaleses ...	»	52'—
	100 quilos	12'—	Bocois 600 ...	»	210'—
			CEREALS		
	»	34'—	Blat		
			Froment de Castella ...	100 quilos	54' a 54'50
		30'50	Xeixa de la Manxa ...	»	53'—
			Froment de la Manxa ...	»	53'— a 54'—
	»	29'—	Aragó ...	»	52'— a 53'—
			Navarra ...	»	53'—
		29'—	Urgell i Vallès ...	»	53'—
			Comarca ...	»	00'00
	40 quilos	15'50	Extremadura, blanquet	»	00'00
			Cruxer ...	»	00'— a 00'—
		17'50	Lleida ...	»	53
			Civada		
	50 quilos	9'—	Extremadura ...	»	43'— a 43'50
			Manxa ...	»	42'50 a 43'—
		23'50	Aragó ...	»	00'00
			Ordi		
	»	33'—	Extremadura ...	»	00'00
			Manxa ...	»	44'—
		40'—	Urgell ...	»	43'50 a 44'—
			Sagarra ...	»	44'— a 44'50
	»	48'—	Aragó ...	»	00'00
			Castella ...	»	43'50 a 44'—
		48'—	Comarca ...	»	
			Moresca		
	»	4'50	Plata, vell ...	»	40'75 a 41'—
			Id. nou ...	»	41'— a 41'50
		4'25	Mill		
			Estranger ...	»	50'— a 51'—
	»	1'25	Comarca ...	»	49'— a 50'—
			Arròs		
		1'50	Benlloc, zero ...	»	56'— a 58'—
			Idem, mitjà ...	»	59'— a 61'—
	»	1'50	Idem, selecte ...	»	64'— a 66'—
			Matisat, ordinari ...	»	60'— a 62'—
		0'85			
	»	3'75			
		2'15			
	»	5'—			
		2'75			
	»	3'—			
		35'—			
	»	45'—			
		45'—			

	UNITAT	PESSETES		UNITAT	PESSETES
Idem, selecte	100 quilos	67'— a 68'—	Farina de peix	100 quilos	90'— a 110'—
Bomba, ordinari	»	110'— a 120'—	Farina d'ossos	»	35'— a 40'—
Idem, superior	»	130'— a 135'—			
Idem, extra	»	135'— a 140'—			
LLEGUMS			FRUITES SEQUES		
<i>Faves</i>			<i>Ametlles</i>		
Extremadura	»	45'— a 46'—	Mallorca	»	465'—
Itàlia	»	43'50 a 44'—	Esperança, primera	»	480'—
Tunis	»	43'— a 43'50	Tarragona	»	490'—
Oran,	»	43'— a 43'50	Mollar amb closca	»	180'—
Valencianes,	»	48'50			
Prat	»		<i>Avellanes</i>		
<i>Favons</i>			Ordinària amb clofolla	»	100'—
Sevilla	»	46'— a 47'—	Negreta	»	145'—
Xereç	»	00'00	Sense clofolla, primera	»	305'—
Marroc	»	00'— a 00'00	» segona	»	280'—
Italianos	»	43 a 45			
Anglesos	»	00'00 a 00'00	<i>Figues</i>		
<i>Garrofes</i>			Fraga	10 quilos	9'50
Vinaroç	42 quilos	44 a 45 rals	Idem extra	»	
Roges	»	40 a 41'50 »	Mallorca	»	
Mallorca	»	34'5 a 35 »	Idem negres		
Eivissa	»	35'5 a 36 »	Burriana		
Matafera	»	42'50 a 43 »	Albunyal		
València	»	44 a 45'5 »			
Xipre	»	00'00	<i>Pinyons</i>		
<i>Veces</i>				100 quilos	460'—
Navarra	»	00'—			
Romania	»	00'— a 00'—	VINS		
Calaf	»		Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2'50
Màlaga	»	40'— a 40'50	Camp de Tarragona, blanc.	»	2'55
<i>Mongetes</i>			Priorat, negre	»	2'70
València Pinet	»	137'—	Martorell, blanc	»	2'50
Monquillines	»	135'— a 137'—	Manxa, blanc	»	2'50
Trinquillon	»	136'—	Mistela blanca	»	2'90
Mallorca	»	137'— a 138'—	Idem negra	»	3'05
Itàlia	»	00'— a 00'—	Moscateu	»	3'25
Hongria	»	00'— a 00'—			
Romania	»	00'—	ALCOHOLS		
País, novès	»	00'— a 00'—	Destilat de vi 94-95 graus ...	100 litres	
<i>Altres llegums</i>			Rectificat, residus vínics 96		255'—
Ers	»	41'— a 41'50	97 graus	»	
Titus	»	41'50 a 42'—	Rectificat industrial 96 a 97	»	114'—
Guixes	»	43'— a 44'—	graus	»	655'—
Llenties	»	100'— a 130'—	Desnaturalitzat, 88 a 89 graus.	»	
Cigrans pelons	»	105'— a 110'—	Aiguardent de canya, 74 a 75	»	200'—
Idem blancs	»	130'— a 145'—	graus		
FARINES I DESPULLES			OLIS		
Extra blanca superior	»	69'50 a 72'—	<i>Oliva</i>		
Idem ordinària	»	73	Ordinari	100 quilos	239'15
Intervinguda	»	67	Superior	»	247'85
Número 3	60 quilos	28'— a 30'—	Fi	»	256'50
Número 4	»	26'— a 28'—	Extra	»	265'20
Segones	»	22'50 a 23'50			
Terceres	»	19'50 a 20'—	<i>De pinyola</i>		
Quartres	»	19'— a 20'—	Verd, primera	»	156'55 a 160'80
Segó	100 litres	6'75	Idem, segona	»	00'—
Segonet	»	7'75	Groc, primera	»	173'90 a 182'60
Farinassa d'arrós	70 quilos	24'—	Idem, segona	»	
Morret	»	40'—			
Farina de manioc	100 »	34'—	<i>Exòtics</i>		
FARRATGES I PINSOS			Cacauet	100 litres	000'—
Alfals	40 quilos	7'00 a 8'—	Coco, blanc	»	145'—
Palla llargueta	»	3'— a 3'50	Idem, Cochin	»	155'—
Polpa de remolatxa, estran-			Idem, Palma	»	170'—
gera	100 quilos	38'— a 38'50	Llinosa, cuit	»	163'—
Idem, país	»	30'— a 31'—	Idem, incolor	»	185'—
Turtó de coco	»	37'— a 38'—			
Idem de cacauet	»		ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
Farina de turtó de llinosa .	»	37'—	<i>Animals</i>		
Farina de carn	»	55'— a 75'—	Bous del país	1 quilo	2'70
			Vaques ídem	»	2'70
			Vedelles ídem	»	3'55
			Ovelles ídem	»	2'50
			Xais ídem amb llana	»	4'—
			Idem esquilats	»	
			Cabres ídem	»	2'25
			Cabrits ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de	»	
			110 quilos net	»	3'80
			Idem, molt grassos	»	3'70
			Idem íd. valencians, íd. ...	»	
			Idem mallorquins	»	

L'EXPERIÈNCIA

DEMOSTRA

QUE LES PLANTES TRACTADES AMB

VOLCK

PRODUEIXEN UNA COLLITA EXUBERANT

SENSE PARÀSITS
ELS ARBRES SANS
DONEN FRUITA
BONA I DE BON PREU

ELS ARBRES
DONARAN EL MÀXIM RENDIMENT

emprant els famosos insecticides

Volck Tarongers = Volck Plugons

Volck Hivern

Cripsan = Orutox = Pulgonil

Aparells Polvoritzadors VOLCK

de 8 i 12 litres a espatlla i de 50 litres
amb carretilla de dos models perfeccionats

Informació i venda:

Busquets Germàns i Cia.
Corts, 591
BARCELONA

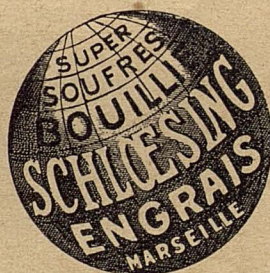
ELS MILLORS LLIBRES D'AGRICULTURA

ELS TROBAREU A LA

LLIBRERIA CATALONIA

PLAÇA CATALUNYA, 17 - TEL. 12456

Agricultors!

La millor asse-
gurança contra
les malures de

les plantes és l'emprar

Productes Schloësing

El coure, el sofre, l'arsènic, la nicotina en for-
mes particularment actives es troben dins de:

Brou bordelès	Schloësing
Brou Cupro-arsenical	"
Sofres tècnics	"
Nicopoudre	"

Informacions,
Impresos,
Consultes,
Condicions

J. DORGEBRAY

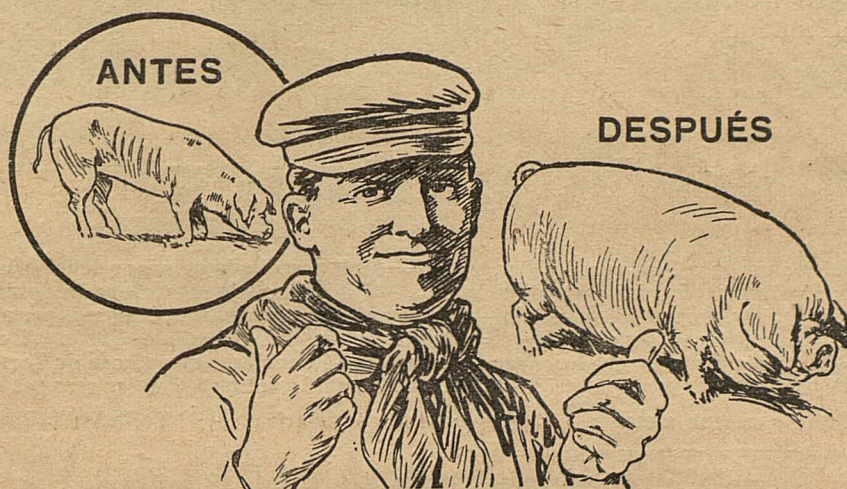
Via Laletana, 19
BARCELONA

La casa J. DORGEBRAY posa gratuïtament el seu servei tècnic a disposició dels Srs. Agricultors

La **PROVENDINE**

és la fortuna dels que crien porcs

Es suficient afegir-la en petites quantitats a l'alimentació habitual dels porcs
La **PROVENDINE** és un producte que conté fosfats i vitamines super-actives per l'acció del raigs ultra-violeta

Compareu els resultats obtinguts abans i després d'usar

PROVENDINE

Per experiments fets per persones competents en el bestiar porquí, s'ha demostrat que els cereals (blat, civada, etc.), manquen de proteïnes, pròpies per a la creixença. No obstant, n'hi ha prou amb afegir a aquests aliments el que els falta o sigui elements minerals, per a convertir-los en productes nutritius de primer ordre. Precisament aquests són els productes que conté la

PROVENDINE

Deu doncs, **PROVENDINE**
als vostres porcs:

- 1.º Perquè tinguin bona gana
- 2.º Perquè s'engreixin ràpidament.
- 3.º Perquè no pateixin de raquitisme.

Envïi aquest cupó a

Busquets Germans i C.^{ia}

Corts, 587 — Barcelona

Sr.

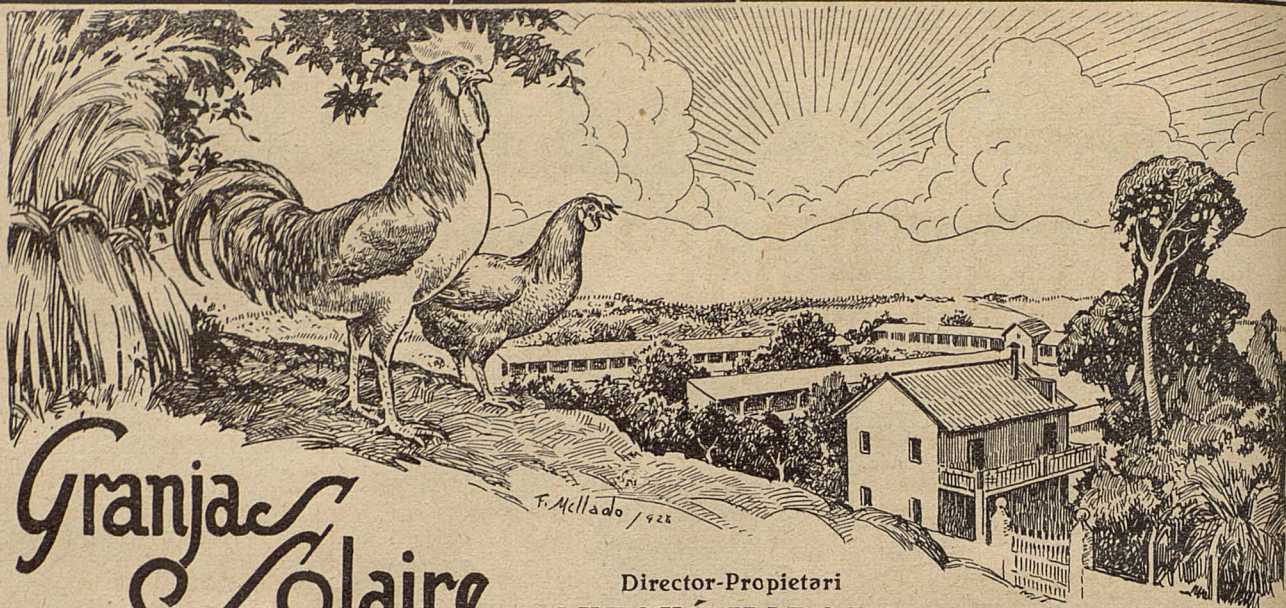
Domicili

Població

Província

i rebrà una mostra gratis amb tota classe de detalls

BUSQUETS GERMANS I C.^{IA} - Corts, 587, entresol - BARCELONA

Granja Solaire

Director-Propietari
ANTONÍ MARGELÍ

TORTOSA

Especialització exclusiva en la raça **Prat rossa o lleonada**. — Molt acreditada pel vigor dels **Pollets** i la vitalitat dels **Ous**. — L'especialització d'aquests Establiments data de 1916. — **Prat lleonada seleccionada** durant dotze anys. — La selecció es basa en nius registradors, dels quals n'hi ha **Dos mil** per a ponedores, **Tres mil** per a cria i cria = Mil per lots. — Producció anual: **Quaranta mil pollets**. — Secció de cria a la Granja de Tortosa. Despatx: Carretera de València, núm. 65. — Secció de posta i reproducció en la sucursal de Roquetes, a mitja hora de Tortosa, en la carretera del Port = Per a visitar les granges dirigir-se al Director, qualsevol tarda, en les granges de Tortosa.

Ous - Pollets recent nascuts - Polleria per a cria - Pollades i Reproductors

Demaneu preus i Catàleg il·lustrat al nostre agent exclusiu

HANS JOHANSSON - PÉRIT AVÍCOLA

Consell de Cent, 303

Teléf. 12.005

Barcelona

EL "CENTRE VITÍCO- LA DEL PENEDÈS"

DE

Jaume Sabaté

FUNDAT EN L'ANY 1889

ACCEPTA COMANDES
PER A LA CAMPA-
NYA 1929-1930, EN

ARRELATS,
EMPELTS I
ESTAQUES

VILAFRANCA DEL PENEDÈS
BARCELONA

EXPORTACIÓ
DEMANEU CATALEGS

ADREÇA:
SABATÉ

LLET SOLIDIFICADA

Vedells, Garrins, Porcells,
Mulats, Poltres i tota mena
de lletons i animals joves.

El deslletament de tota mena d'ani-
mals és una crisi prou sabuda de
tots els ramaders.

El que no saben encara molts pa-
gesos és que amb la **LLET SOLI-
DIFICADA** el deslletament passa
desapercebut dels animals tan si es
tracta de vedells, porcs, mulats i
qualsevol espècie animal.

Durant el creixement dels animals
la **LLET SOLIDIFICADA**
ajuda al desenrotll del cos i au-
menta ràpidament el pes dels animals

Per tota mena d'informacions i detalls
dirigir-se al concessionari exclusiu:

CASA TEIXIÈR
MASNOU (prop Barcelona)

TRACTORS AGRICOLES

"CLETRAC"

TIPUS TANC

Reconeguts pels tècnics com el de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 12/20 HP. per a tota classe de cultius PESSETES: 10.000

Tipus K. 20/30 HP. per a grans extensions PESSETES: 15.000

Tipus A 30/45 HP. per a treballs que requereixin més força PESSETES 23.000

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts.

Demanar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓBIL SALÓ

**TRAFALGAR, 52
BARCELONA**

PINSO ENSUCRAT **MARCA "MORAVIA"**

Per a tota mena de bestiar

**INSUBSTITUIBLE
PELS PORCS, CA-
VALLS I VAQUES**

*Altament nutritiu i lleue-
rament laxant!*

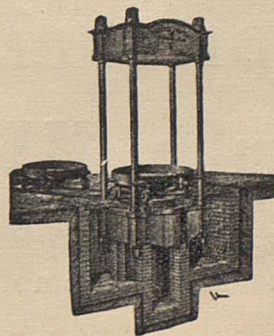
Evita moltes malalties!!

**PROSPECTES I
MOSTRES GRATIS**

**Facilem 10 k. gratuïtament
a qui desitgi fer un assaig**

LA MORAVIA, S. A.

Miguel Angel, 90 - BARCELONA

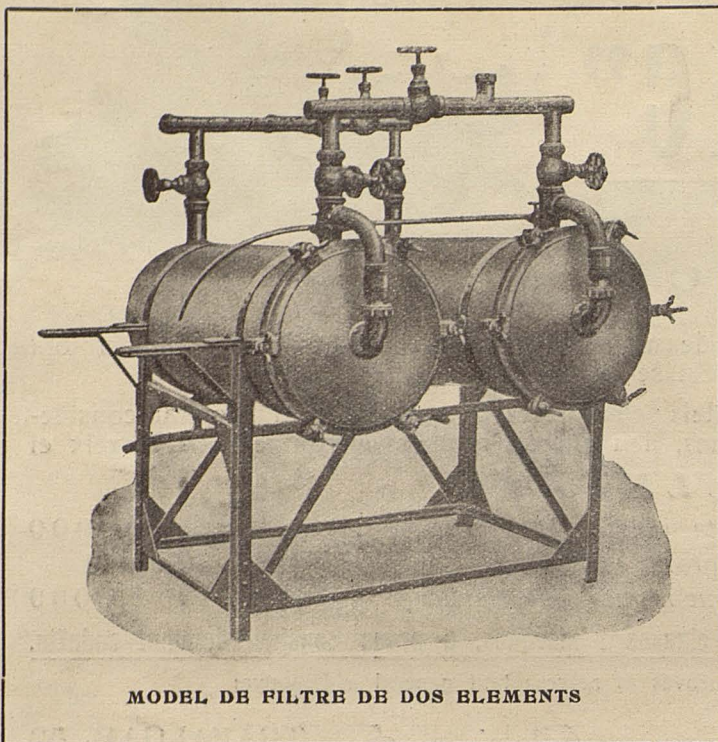
TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

**Fundició i construcció de maquinària
en general - Especialitat en maqui-
nària per a elevació d'aigües - Fabri-
cació d'olis - Elaboració de vins -
Bombes de pistó per a totes les
aplicacions - Premses i bombes hi-
dràuliques - Trens de sanejament -
Arades - Molins de vent - Cilindres
de paper per a calàndries - Tuberies
Preses i vàlvules de totes classes, etc.**

COLLITERS!

CUIDEU ELS VOSTRES VINS

MODEL DE FILTRE DE DOS ELEMENTS

NOSPERAL

Substitueix amb avantatja el sulfat de coure

Més econòmic i de
resultats més positius

(Demaneu detalls i prospectes)

Pulveritzadors-Sulfatadores
Despoldadores
Ensofradores
Llances de Bambú, etc. etc.

Maquinària Viti-Vinícola
Productes Enològics

VICENS VILA CLOSA -

PASSEIG DE GRACIA, 88
Teléf. 72095 - Dir. Teleg.: KEDEVILA

- Barcelona

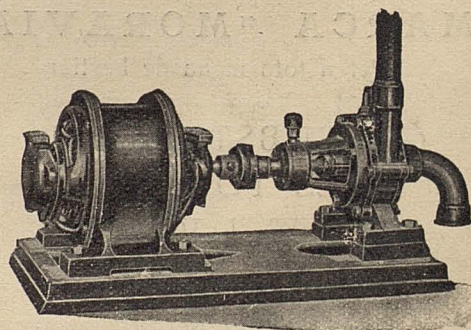
Propietaris! Quan necessiteu elevar aigua recordeu-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demaneu catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - Barcelona
(entre R. Catalunya i Balmes)

L'ADOB AZOAT MÉS BARAT I AVANTATJÓS

Cianamida

19/20% DE NITROGENO Y 60% DE CAL

FACILITA DETALLS I ASSAIGS GRATUITS EL

DELEGAT TÈCNIC DEL CENTRE D'INFORMACIÓ AGRÍCOLA DE LA CIANAMIDA A BARCELONA:
CARLES BIELSA ROXLO - CONSELL DE CENT, 294 - BARCELONA

